

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

وَذَكَرًا؟ أَمْ أَيْ عَطَايَاكَ أَقَوْمٌ بِهَا شُكْرًا؟ وَهِيَ يَا رَبِّ أَكْثَرُ مِنِّ

و یاد کنم، یا برای کدامیک از عطاهایت به سپاسگزاری برخیزم درحالی که پروردگارا، بیش از آن

أَنْ يُحْصِيَهَا الْعَادُونَ، أَوْ يَبْلُغَ عِلْمًا بِهَا الْحَافِظُونَ، ثُمَّ مَا صَرَفَتْ

است که شماره‌گران برشمارند، یا اینکه یاد دارندگان در دانش به

وَدَرَأَتْ عَنِّي اللَّهُمَّ مِنَ الضَّرِّ وَالضَّرَاءِ، أَكْثَرُ مِمَّا ظَهَرَ لِي مِنْ

آنها برسند، آنگاه ای خدا، آنچه از بدحالی و پریشانی از من بازگرداندی و دور کردی، از آنچه از

الْعَافِيَةِ وَالسَّرَّاءِ، وَأَنَا (فَأَنَا) أَشْهَدُ يَا إِلَهِي بِحَقِيْقَةِ إِيمَانِي، وَعَقْدِ

سلامتی کامل و خوشحالی برایم نمایان شد، بیشتر است، معبودا، من گواهی می‌دهم به حقیقت ایمانم، و باور

عَزَمَاتٍ يَقِينِي، وَخَالِصٍ صَرِيحٍ تَوْحِيدِي، وَبَاطِنٍ مَكْنُونٍ

تصمیمات یقینم، و یکتاپرستی بی‌شائبه صریحم و درون پوشیده نهادم،

ضَمِيرِي، وَعَلَائِقِ مَجَارِي نَوْرِ بَصْرِي، وَأَسَارِيرِ صَفْحَةِ

و آویزه‌های راههای نور چشمم، و چینهای صفحه

جَبِينِي، وَخُرْقِ مَسَارِبِ نَفْسِي (نَفْسِي)، وَخَذَارِيفِ مَارِنِ

پیشانی‌ام، و روزنه‌های راههای نفسم، و پره‌های نرمه تیغه

عَرْنِينِي، وَمَسَارِبِ سِمَاخِ (سِمَاخِ) سَمْعِي، وَمَا ضُمَّتْ

بینی‌ام، و حفره‌های پرده شنوایی‌ام، و آنچه که ضمیمه

وَأَطْبَقَتْ عَلَيْهِ شَفَتَايَ، وَحَرَكَاتِ لَفْظِ لِسَانِي، وَمَعْرَزِ حَنَكِ

شده و بر آن بر هم نهاده دو لبم، و حرکتهای سخن زبانی، و جای فرو رفتگی

فَمِي وَفَكِّي، وَمَنَابِتِ أَضْرَاسِي، وَمَسَاغِ مَطْعَمِي وَمَشْرَبِي،

سقف دهان و آرواره‌ام، و محل روییدن دندانهایم، و جای گوارایی خوراک و آشامیدنی‌ام،

وَجَمَالَةِ أُمَّ رَأْسِي، وَبُلُوغِ فَارِغِ حَبَائِلِ (بُلُوغِ حَبَائِلِ بَارِعِ)

و بار بر مغز سرم و رسایی رگهای طولانی گردنم،

عُنُقِي، وَمَا اشْتَمَلَ عَلَيْهِ تَامورُ صَدْرِي، وَحَمَائِلِ (جَمَلِ)

و آنچه را قفسه سینه‌ام در بر گرفته، و بندهای

حَبْلِ وَتِينِي، وَنِيَاطِ حِجَابِ قَلْبِي، وَأَفْلَازِ حَوَاشِي كِبْدِي،

پی شاهرگم، و آویخته‌های پرده دلم، و قطعات کناره‌های کبدم،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

وَمَا حَوْتُهُ شَرَّاسِيفُ اضْلَاعِي، وَحِقَاقُ مَفَاصِلِي، وَقَبْضُ

و آنچه را در برگرفته غضروفهای دنده‌هایم، و جایگاههای مفاصلم، و پیوستگی

عَوَامِلِي، وَأَطْرَافُ أَنَامِلِي، وَلَحْمِي وَدَمِي، وَشَعْرِي وَبَشْرِي،

پاهایم، و اطراف انگشتانم، و گوشتم، و خونم، و مویم، و پوستم،

وَعَصْبِي وَقَصْبِي، وَعِظَامِي وَمُخِّي وَعُرْوَقِي، وَجَمِيعُ

و عصبم، و نایم، و استخوانم، و مغزم، و رگهایم، و تمام

جَوَارِحِي، وَمَا انْتَسَجَ عَلَيَّ ذَلِكَ أَيَّامَ رِضَاعِي، وَمَا أَقَلَّتِ

اعضایم، و آنچه در ایام شیرخوارگی ام بر آنها بافته شد، و آنچه

الْأَرْضُ مِنِّي، وَنَوْمِي وَيَقْظَتِي وَسُكُونِي، وَحَرَكَاتِ رُكُوعِي

زمین از سنگینی من برداشته، و خوابم و بیداری ام و سکونم، و حرکات رکوع

وَسُجُودِي، أَنْ لَوْ حَاوَلْتُ وَاجْتَهَدْتُ مَدَى الْأَعْصَارِ

و سجودم، خلاصه با تمام این امور گواهی می‌دهم بر اینکه اگر به حرکت می‌آمدم و طول روز گران،

وَالْأَحْقَابِ، لَوْ عُمِّرْتُ أَنْ أُودِي شُكْرَ وَاحِدَةٍ مِنْ أَنْعَمِكَ،

و زمانهای بس دراز می‌کشیدم، بر فرض که آن همه زمان را عمر می‌کردم، که شکر یکی از نعمت‌هایت

مَا اسْتَطَعْتُ ذَلِكَ إِلَّا بِمَنِّكَ، الْمَوْجِبِ عَلَيَّ بِهِ شُكْرَكَ أَبَدًا

را بجا آورم نخواهم توانست، جز با منتت که به سبب آن شکر بر من واجب می‌شود، شکر می‌دانم

جَدِيدًا، وَثَنَاءً طَارِفًا عَتِيدًا؛ أَجَلٌ، وَلَوْ حَرَصْتُ أَنَا وَالْعَادُونَ

و نو، و ثنایی تازه و فراهم. آری اگر من و همه شمارش گران از افریدگانت، حرص ورزیم که نهایت

مِنْ أَنَامِكَ، أَنْ نُحْصِيَ مَدَى إِنْعَامِكَ سَالِفِهِ (سَالِفَةٍ) وَآنِفِهِ

نعمت‌هایت، از نعمت‌های سابقه‌دار و بی سابقه‌ات را برشماریم، هرگز نمی‌توانیم به شماره آوریم،

(وَآنِفَةٍ)، مَا حَصَرْنَاهُ عَدَدًا، وَلَا أَحْصَيْنَاهُ أَمَدًا؛ هَيْهَاتَ، أُنَى

و نه اندازه آن را احصا کنیم، چه دور است چنین چیزی چگونه ممکن است؟ و حال

ذَلِكَ؛ وَأَنْتَ الْمُخْبِرُ فِي كِتَابِكَ النَّاطِقِ، وَالنَّبِيُّ الصَّادِقُ: ﴿وَأَنْ

آنکه تو در کتاب گوئی، و خیر صادقانه‌ات اعلام کرده‌ای:

تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوها﴾؛ صَدَقَ كِتَابُكَ اللَّهُمَّ وَإِنبَاؤُكَ،

اگر نعمت‌های خدا را برشمارید، قدرت شمارش آن را ندارید. خدا یا کتابت راست گفته، و اخبار صادقانه است،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفه

وَبَلَّغْتَ أَنْبِيَائُكَ وَرُسُلَكَ، مَا أَنْزَلْتَ عَلَيْهِمْ مِنْ وَحْيِكَ،

و پیامبران و رسولانت به مردم رساندند، آنچه را از وحیت بر آنان نازل کردی، و برای

وَسَرَعْتَ لَهُمْ وَبِهِمْ مِنْ دِينِكَ، غَيْرَ أَنِّي يَا إِلَهِي، أَشْهَدُ بِجُهْدِي

آنان و به وسیله آنان از دینت شریعت ساختی، معبودا من گواهی می‌دهم به تلاش

وَجِدِّي، وَمَبْلَغِ طَاعَتِي (طَاقِي) وَوُسْعِي، وَأَقُولُ مُؤْمِنًا

و کوشش‌م، و به قدر رسایی طاعت و ظرفیت‌م، و از باب ایمان و یقین

مَوْقِنًا: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، فَيَكُونُ مَوْرُوثًا،

می‌گویم: سپاس خدای را که فرزندی نگرفته، تا از او ارث برند،

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي مُلْكِهِ، فَيُضَادُّهُ فِيمَا ابْتَدَعَ، وَلَا وَلِيٌّ مِنْ

و برای او در فرمانروایی‌اش شریکی نبوده تا با او در آنچه پدید آورده مخالفت کند، و سرپرستی از

الذَّلِّ، فَيُرْفِدُهُ فِيمَا صَنَعَ؛ فَسُبْحَانَهُ وَ سُبْحَانَهُ؛ ﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا

خواری برایش نبوده، تا او را در آنچه ساخته یاری دهد، پس منزّه است او، منزّه است او، اگر در آسمان

آهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا﴾ وَتَفَطَّرْنَا؛ سُبْحَانَ اللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ،

و زمین معبودهایی جز خدا بود، هر آینه هر دو تباه می‌شدند و متلاشی می‌گشتند، منزّه است خدای یگانه یکتا،

الصَّمَدِ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ. الْحَمْدُ

و بی‌نیاز، که نزاده، و زاده نشده و احدی همتایش نبوده است. سپاس

لِلَّهِ حَمْدًا يُعَادِلُ حَمْدَ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ، وَأَنْبِيَائِهِ الْمُرْسَلِينَ؛

خدای را، سیاسی که برابری کند با سپاس فرشتگان مقرب، و انبیای مرسلش را،

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرَتِهِ مُحَمَّدٍ، خَاتِمِ النَّبِيِّينَ، وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ

و درود و سلام خدا بر بهترین برگزیده از خلقت محمد خاتم پیامبران، و اهل بیت

الطَّاهِرِينَ الْمُخْلِصِينَ وَسَلَّم.

پاک و پاکیزه و ناب گشته او باد.

آنگاه آن حضرت، شروع به درخواست از خدا کرد، و در

دعا اهتمام ورزید، و درحالی که اشک از دیده‌های مبارکش

جاری بود، دعا را به این صورت ادامه داد:

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَخْشَاكَ كَأَنِّي أَرَاكَ، وَأَسْعِدْنِي بِتَقْوَاكَ،

خودایا چنانم کن که از تو بترسم گویا که تو را می بینم، و با پرهیزگاری مرا خوشبخت گردان،

وَلَا تُشْقِنِي بِمَعْصِيَتِكَ، وَخِرْ لِي فِي قَضَائِكَ، وَبَارِكْ لِي فِي

و به نافرمانی ات بدبختم مکن، و خیر در قضایت را برایم اختیار کن، و به من در

قَدْرِكَ، حَتَّى لَا أَحِبَّ تَعْجِيلَ مَا آخَرْتَ، وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَّلْتَ.

تقدیرت برکت ده، تا تعجیل آنچه را تو به تأخیر انداختی نخواهم، و تأخیر آنچه را تو پیش انداختی میل نکنم.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي، وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي، وَالْإِخْلَاصَ فِي

خودایا قرار ده، بی نیازی را در ذاتم، و یقین را در دلم، و اخلاص را در

عَمَلِي، وَالنُّورَ فِي بَصْرِي، وَالْبَصِيرَةَ فِي دِينِي، وَمَتَّعْنِي

عملم، و نور را در دیده ام، و بصیرت را در دینم و مرا به اعضا

بِحَوَارِحِي، وَاجْعَلْ سَمْعِي وَبَصْرِي الْوَارِثِينَ مِنِّي، وَأَنْصُرْنِي عَلَى

بهره مند کن، و گوش و چشمم را دو وارث من گردان، و مرا بر آن که به من

مَنْ ظَلَمَنِي، وَأَرِنِي فِيهِ ثَارِي وَمَارِبِي، وَأَقْرَبْ بَدَلِكَ عَيْنِي.

ستم روا داشته پیروز فرما، و در رابطه با او انتقام و هدمم را نشانم ده، و چشمم را بدین سبب روشن گردان.

اللَّهُمَّ اكْشِفْ كُرْبَتِي، وَاسْتُرْ عَوْرَتِي، وَاعْفِرْ لِي خَطِيئَتِي،

خودایا گرفتاری ام را برطرف کن، و زشتی ام را ببوشان، و خطایم را ببامرز

وَإِخْسَاءَ شَيْطَانِي، وَفَكَرْ رَهَانِي، وَاجْعَلْ لِي يَا إِلَهِي، الدَّرَجَةَ العُلْيَا

و شیطانم را بران و دینم را ادا کن، و برایم معبودا در آخرت و دنیا

فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا خَلَقْتَنِي، فَجَعَلْتَنِي

درجه ای برتر قرار ده، خودایا تو را سپاس، مرا آفریدی، و شنوا

سَمِيعًا بَصِيرًا، وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا خَلَقْتَنِي، فَجَعَلْتَنِي خَلْقًا

و بینا قرار دادی، و تو را سپاس که مرا پدید آوردی، و از روی رحمت،

[حَيًّا] سَوِيًّا رَحْمَةً بِي، وَقَدْ كُنْتُ عَنْ خَلْقِي غَنِيًّا. رَبِّ بِمَا

آفریده ای متناسب قرار دادی، در حالی که از آفرینش من بی نیاز بودی، پروردگارا به اینکه

بَرَأْتَنِي فَعَدَلْتَ فِطْرَتِي؛ رَبِّ بِمَا أَنْشَأْتَنِي فَأَحْسَنْتَ صَوْرَتِي؛

مرا پدید آوردی، پس در خلقتم تناسب نهادی، پروردگارا به اینکه آفرینشم را آغاز نمودی، و صورتم را نیکو نمودی،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

رَبِّ بِمَا أَحْسَنْتَ إِلَيَّ (بِ) وَفِي نَفْسِي عَافَيْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا كَلَّأْتَنِي

پروردگارا به اینکه به من احسان کردی و در خویشتم عافیت نهادی، پروردگارا به اینکه محافظتم نمودی

وَوَفَّقْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَهَدَيْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا أَوْلَيْتَنِي

و موفقم داشتی، پروردگارا به اینکه بر من نعمت بخشیدی و راهنمایی ام نمودی، پروردگارا به اینکه سزاوار احسانم

وَمِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَعْطَيْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا أَطْعَمْتَنِي وَسَقَيْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا

کردی، و از هر خیری عطایم کردی، پروردگارا به اینکه مرا خوردنی و نوشاندی، پروردگارا به اینکه

أَغْنَيْتَنِي وَأَقْنَيْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا أَعَنْتَنِي وَأَعَزَّزْتَنِي؛ رَبِّ بِمَا

بی نیازم ساختی و اندوخته ام بخشیدی، پروردگارا به اینکه یاری ام نمودی و عزتم بخشیدی، پروردگارا به اینکه

الْبَسْتَنِي مِنْ سِتْرِكَ الصَّافِي؛ وَيَسَّرْتَ لِي مِنْ صُنْعِكَ الْكَافِي،

به من پوشاندی، از پوشش با صفایت و بر من آسان نمودی، از رفتار کفایت کننده ات،

صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعِنِّي عَلَيَّ بَوَائِقِ الدَّهْوَرِ،

بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا بر بلاهای روزگار،

وَصُرُوفِ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ، وَنَجِّنِي مِنْ أَهْوَالِ الدُّنْيَا وَكُرْبَاتِ

و حوادث و شبها و روزها یاری ده، و از هراسهای دنیا، و گرفتاریهای

الْآخِرَةِ، وَاكْفِنِي شَرَّ مَا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ فِي الْأَرْضِ. اللَّهُمَّ مَا

آخرت نجات ده، و مرا از شر آنچه ستمگران در زمین انجام می دهند کفایت کن. خدایا از آنچه

أَخَافُ فَاكْفِنِي، وَمَا أَحْذَرُ فَاقْنِي، وَفِي نَفْسِي وَدِينِي

می ترسم مرا بس باش و از آنچه حذر می کنم نگهداری کن، و در نفسم و دینم

فَاحْرُسْنِي، وَفِي سَفَرِي فَاحْفَظْنِي، وَفِي أَهْلِي وَمَالِي

از من نگهداری فرما و مرا در سفرم نگهدار، و در خاندانم و مالم

فَاخْلُفْنِي، وَفِيَا رَزَقْتَنِي فَبَارِكْ لِي، وَفِي نَفْسِي فَذَلِّلْنِي، وَفِي

جانشین باش، و مرا در آنچه نصیبم فرمودی برکت ده، و در نزد خویش خوارم ساز، و در

أَعْيُنِ النَّاسِ فَعَظِّمْنِي، وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ فَسَلِّمْنِي،

دیدگان مردم بزرگم کن، و از شر جن و انس سالمم بدار

وَبِذُنُوبِي فَلَا تَفْضَحْنِي، وَبِسِرِّي فَلَا تُخْرِنِي، وَبِعَمَلِي

و به گناهانم رسوایم مساز، و به باطنم سبکم منما، و به عملم

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

فَلَا تَبْتَلْنِي، وَنِعْمَكَ فَلَا تَسْلُبْنِي، وَالْإِلَىٰ غَيْرِكَ فَلَا تَكْلِنِي. اِلَهِي اِلَىٰ

دچارم مکن، و مرا از نعمت‌های محروم مفرما، و به غیر خود واگذارم مکن. خدایا، مرا به که

مَنْ تَكْلِنِي؟! اِلَىٰ قَرِيبٍ فَيَقْطَعُنِي، اَمْ اِلَىٰ بَعِيدٍ فَيَتَجَهَّمُنِي، اَمْ

واگذار می کنی؟ به نزدیک تا با من به دشمنی برخیزد، یا به بیگانه تا با من با ترش رویی برخورد کند یا به

اِلَى الْمُسْتَضْعَفِينَ لِي وَاَنْتَ رَبِّي، وَمَلِيكَ اَمْرِي؟! اَشْكُو اِلَيْكَ

آنان که خوارم می شمردند؟، و حال اینکه تو خدای من، و زمامدار کار منی. من به تو شکایت می کنم،

غُرْبَتِي، وَبَعْدَ دَارِي، وَهَوَانِي عَلَيَّ مِنْ مَلَكْتِهِ اَمْرِي. اِلَهِي

از غربتم، و دوری خانه آخرتم، و سبکی ام نزد کسی که اختیار کارم را به او دادی. خدایا

فَلَا تُحِلِّلْ عَلَيَّ غَضَبَكَ، فَاِنْ لَمْ تُكُنْ غَضِبْتَ عَلَيَّ فَلَا اُبَالِي سِوَاكَ؛

غضبت را بر من فرود نیاور، اگر در مقام خشم کردن بر من نباشی، از غیر تو باک ندارم،

سُبْحَانَكَ غَيْرَ اَنْ عَافَيْتَكَ اَوْسَعُ لِي؛ فَاَسْأَلُكَ يَا رَبِّ بِنُورِ

منزهی تو، جز اینکه عافیتت بر من گسترده تر است، از تو درخواست می کنم پروردگارا به نور

وَجِهِكَ، الَّذِي اَشْرَقَتْ لَهٗ الْاَرْضُ وَالسَّمَاوَاتُ، وَكُشِفَتْ

جمالت، که زمین و آسمانها به آن روشن گشت، و تاریکیها

(اِنْكَشَفَتْ) بِهٖ الظُّلُمَاتُ، وَصَلَحَ بِهٖ اَمْرُ الْاَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، اَنْ

به آن برطرف شد، و کار گذشتگان و آیندگان به وسیله آن به اصلاح رسید، که مرا بر

لَا تُمَيِّنَنِي عَلَيَّ غَضَبِكَ، وَلَا تُنْزِلْ بِي سَخَطَكَ؛ لَكَ الْعُتْبَىٰ لَكَ

خشمت نمی رانی، و ناخشنودی ات را بر من فرود نیاوری، خشنودی حق توست، خشنودی

الْعُتْبَىٰ، حَتَّىٰ تَرْضَىٰ قَبْلَ ذٰلِكَ؛ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ؛ رَبَّ الْبَلَدِ

حق توست، تا پیش از آن راضی شوی، معبودی جز تو نیست، پروردگارا خانه

الْحَرَامِ، وَالْمَشْعَرِ الْحَرَامِ، وَالْبَيْتِ الْعَتِيقِ، الَّذِي اَحْلَلْتَهُ الْبَرَكَهٗ،

محترم، و مشعر الحرام، و خانه کعبه که برکت را در آن نازل فرمودی،

وَجَعَلْتَهُ لِلنَّاسِ اَمْنًا؛ يَا مَنْ عَفَا عَن عَظِيمِ الذُّنُوبِ بِجَلْمِهِ، يَا

و آن را برای مردم ایمن ساختی، ای آن که با بردباری اش از گناهان بزرگ گذشت، ای

مَنْ اَسْبَغَ النَّعْمَاءَ بِفَضْلِهِ، يَا مَنْ اَعْطَى الْجَزِيلَ بِكَرَمِهِ، يَا

آن که با فضلش نعمتها را کامل ساخت، ای آن که با کرمش گسترده و فراوان عطا کرد، ای

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفه

عُدَّتِي فِي شِدَّتِي، يَا صَاحِبِي فِي وَحْدَتِي، يَا غِيَاثِي فِي كُرْبَتِي، يَا وَائِي

تو شهام در سختیها، ای همراهم در تنهایی، ای فریاد رسم، در گرفتاریها، ای

فِي نِعْمَتِي، يَا إِلَهِي وَ إِلَهَ آبَائِي، إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ، وَ إِسْحَاقَ

سرپرستم در نعمتها، ای خدای من و خدای پدرانم ابراهیم و اسماعیل و اسحاق

وَ يَعْقُوبَ، وَ رَبَّ جَبْرَائِيلَ وَ مِيكَائِيلَ (مِيكَالَ) وَ إِسْرَافِيلَ،

و یعقوب، و پروردگار و جبرائیل و میکائیل و اسرافیل

وَ رَبَّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَ آلِهِ الْمُنتَجَبِينَ، وَ مُنْزِلَ التَّوْرَةِ

و پروردگار محمد خاتم پیامبران و اهل بیت برگزیده اش و نازل کننده تورات

وَ الْإِنْجِيلِ، وَ الزَّبُورِ وَ الْفُرْقَانِ، وَ مُنْزِلَ كَهْيَعِصَ (كَاف، هَا، يَا،

و انجیل و زبور و قرآن و فرو فرستنده کهیعیص و طه

عَيْنَ، صَادَ)، وَ طَهَ (طَا، هَا)، وَ يَسَ (يَا، سَيْنَ)، وَ الْقُرْآنَ الْحَكِيمَ؛

و یس (صاد)، و طه (طا، ها)، و یس (یا، سین)، و قرآن حکیم؛ که راهها با همه

أَنْتَ كَهْفِي حِينَ تُعَيِّنِي الْمَذَاهِبُ فِي سَعَتِهَا، وَ تَضِيقُ بِي الْأَرْضَ

و سعتشان در مانده ام کنند، و زمین با همه پهناوری اش بر من تنگ گیرد

بِرُحْبِهَا (بِمَارْحُبَتَ)، وَ لَوْلَا رَحْمَتُكَ لَكُنْتُ مِنَ الْهَالِكِينَ، وَ أَنْتَ

و اگر رحمت تو نبود، هر آینه من از هلاک شدگان بودم، و نادیده گیرنده لغزشم تویی،

مُقِيلُ عَثْرَتِي، وَ لَوْلَا سَتْرُكَ إِيَّايَ (لِي) لَكُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوحِينَ،

و اگر پرده پوشی ات بر من نبود، هر آینه من از رسوا شدگان بودم، و تویی

وَ أَنْتَ مُؤَيِّدِي بِالنَّصْرِ عَلَى أَعْدَائِي، وَ لَوْلَا نَصْرُكَ إِيَّايَ لَكُنْتُ

که مرا با پیروزی بر دشمنانم تأیید می کنی، و اگر یاری تو نبود هر آینه من از

مِنَ الْمَغْلُوبِينَ؛ يَا مَنْ حَصَّ نَفْسَهُ بِالسُّمُومِ وَ الرَّفْعَةِ، فَأَوْلِيَاؤُهُ

شکست خوردگان بودم، ای که وجودش را به بلندی و برتری اختصاص داده، در نتیجه اولیایش به عزت

بِعِزِّهِ يَعْتَزِّونَ، يَا مَنْ جَعَلَتْ لَهُ الْمُلُوكُ نِيرَ الْمَذَلَّةِ عَلَى أَعْنَاقِهِمْ،

او عزیز می شوند، ای آن که پادشاهان در برابرش بیوغ ذلت بر گردنهایشان گذاشته اند،

فَهُمْ مِنْ سَطَوَاتِهِ خَائِفُونَ، يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ، وَ مَا تُخْفِي

در نتیجه از حملاتش ترسانند، خیانت چشمها را، و آنچه

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

الصُّدُورُ، وَ غَيْبَ مَا تَأْتِي بِهِ الْأَزْمِنَةُ وَ الدُّهُورُ؛ يَا مَنْ

سینه‌ها پنهان می‌کنند می‌داند، و به پنهانیهایی که زمانها و روزگار آن می‌آورد آگاهی دارد،

لَا يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ مَا هُوَ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ

ای آن‌که جز او نمی‌داند او چگونه است، ای آن‌که جز او نمی‌داند

لَا يَعْلَمُهُ إِلَّا هُوَ، [يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ مَا يَعْلَمُهُ إِلَّا هُوَ]، يَا مَنْ كَبَسَ

او چیست، ای آن‌که جز او او را نمی‌شناسد،

الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ، وَ سَدَّ الْهَوَاءَ بِالسَّمَاءِ، يَا مَنْ لَهُ أَكْرَمُ الْأَسْمَاءِ،

ای آن‌که زمین را بر آب انباشت، و هوا را به آسمان بست، ای آن‌که او راست گرامی‌ترین نامها

يَا ذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِي لَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا، يَا مُقَيِّضَ الرَّكْبِ لِيُوسِفَ

ای صاحب احسانی که هرگز قطع نگردد، ای آماده‌کننده کاروان برای نجات یوسف

فِي الْبَلَدِ الْقَفْرِ، وَ مُخْرِجَهُ مِنَ الْجُبِّ، وَ جَاعِلَهُ بَعْدَ الْعُبُودِيَّةِ

در سرزمین بی‌اب و گیاه، و خارج‌کننده‌اش از چاه، و قراردهنده‌اش بر تخت

مَلِكًا؛ يَا رَادَّهُ عَلَى يَعْقُوبَ، بَعْدَ أَنْ ابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنْ

پادشاهی پس از دوره بندگی ای برگرداننده یوسف به نزد یعقوب، پس از آنکه دو چشمش

الْحُزْنِ، فَهُوَ كَظِيمٍ؛ يَا كَاشِفَ الضَّرِّ وَ الْبَلْوَى عَنِ أَيُّوبَ، وَ [يَا]

از اندوه نابینا شد، و دلش آکنده از غم بود، ای برطرف‌کننده بدحالی و گرفتاری

مُمْسِكَ يَدَيِ إِبْرَاهِيمَ عَنِ ذَبْحِ ابْنِهِ، بَعْدَ كِبَرِ سِنِّهِ، وَ فَنَاءِ عُمَرِهِ؛

از ایوب، ای گیرنده دستهای ابراهیم از بردن سر فرزندش، پس از سن پیری، و به پایان آمدن عمرش

يَا مَنْ اسْتَجَابَ لِرُكْرِيَا، فَوَهَبَ لَهُ وَيْحِي، وَ لَمْ يَدْعُهُ فَرْدًا

ای که دعای زکریا را اجابت کرد و یحیی را به او بخشید و او را یگانه و تنها

وَ حِيدًا؛ يَا مَنْ أَخْرَجَ يُونُسَ مِنْ بَطْنِ الْحَوْتِ، يَا مَنْ فَلَقَ

و انگذاشت، ای که یونس را از دل ماهی به در آورد، ای

الْبَحْرِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ فَأَنْجَاهُمْ، وَ جَعَلَ فِرْعَوْنَ وَ جُنُودَهُ مِنْ

که دریا را برای بنی اسرائیل شکافت و آنان را نجات داد، و فرعون و لشکر پانش

الْمُغْرَقِينَ؛ يَا مَنْ أَرْسَلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ بَيْنَ يَدَيِ رَحْمَتِهِ، يَا

را از غرق شدگان قرار داد ای که بادها را مژده دهندگانی پیشاپیش باران رحمتش فرستاد، ای

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

مَنْ لَمْ يَعَجَلْ عَلَى مَنْ عَصَاهُ مِنْ خَلْقِهِ، يَا مَنْ اسْتَنْقَذَ السَّحَرَةَ

که بر عذاب نافرمانان از بندگانش شتاب نورزد، ای آن که ساحران روزگار موسی را از ورطه هلاکت رهانید،

مِنْ بَعْدِ طَوْلِ الْجُحُودِ، وَقَدْ غَدَاوَا فِي نِعْمَتِهِ يَا أَكْلُونَ رِزْقَهُ،

پس از سالیان طولانی که در انکار حق بودند، و در عین حال متنعم به نعمت او رزقش را می خوردند،

وَيَعْبُدُونَ غَيْرَهُ، وَقَدْ حَادَوْهُ وَنَادَوْهُ، وَكَذَّبُوا رُسُلَهُ. يَا اللَّهُ

و برای غیر او بندگی می کردند، با او مخالفت داشتند و برای او شبیه قرار داده بودند، و پیامبران را تکذیب کردند، ای

يَا اللَّهُ يَا بَدِيءُ، يَا بَدِيعُ (بَدِيعًا) لَا نِدَّ (بَدَاءً) لَكَ، يَا دَائِمًا

خدا، ای خدا، ای آغازگر، ای پدیدآور، برای تو همتایی نیست، ای جاودانی که پایانی برایت

لَا نَفَادَ لَكَ، يَا حَيًّا حِينَ لَا حَيَّ، يَا مُحْيِيَ الْمَوْتَى، يَا مَنْ هُوَ قَائِمٌ

نمی باشد، ای زنده وقتی که زنده ای نبود، ای زنده کننده مردگان، ای مراقب بر هر کس

عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، يَا مَنْ قَلَّ لَهُ شُكْرِي فَلَمْ يَحْرِمْنِي،

به آنچه که انجام داده، ای که شکرم برای او اندک است ولی محرومم نساخت،

وَ عَظُمَتْ خَطِيئَتِي فَلَمْ يَفْضَحْنِي، وَ رَأَى عَلَيَّ الْمُعَاصِي

و خطایم بزرگ شد، پس رسوایم نکرد، و مرا بر نافرمانیها دید، ولی در بین

فَلَمْ يَشْهَرْنِي (يَخْذُلْنِي)؛ يَا مَنْ حَفِظَنِي فِي صِغَرِي، يَا مَنْ رَزَقَنِي

مردم رسوایم ننمود، ای که در خردسالی حفظم نمود، و در بزرگسالی

فِي كِبَرِي، يَا مَنْ آيَادِهِ عِنْدِي لَا تُحْصَى، وَ نِعْمَتُهُ لَا تُجَازَى،

رزقم داد، ای که عطاهایش نزد من شماره نشود، و نعمتهایش تلافی نگردد، ای که

يَا مَنْ عَارَضَنِي بِالْخَيْرِ وَ الْإِحْسَانِ، وَ عَارَضْتُهُ بِالْإِسَاءَةِ

با من به خیر و احسان روبرو شد، و من با بدی و نافرمانی با او روبرو گشتم،

وَ الْعِصْيَانِ، يَا مَنْ هَدَانِي لِلْإِيمَانِ، مِنْ قَبْلِ أَنْ أَعْرِفَ شُكْرَ

ای که به ایمان هدایت نمود، پیش از آنکه سپاس نعمتهایش را بشناسم، ای

الْإِمْتِنَانِ، يَا مَنْ دَعَوْتُهُ مَرِيضًا فَشَفَانِي، وَ عُرِيَانًا فَكَسَانِي،

که در بیماری خواندمش، پس شفایم داد، و در حال برهنگی، پوشاند مرا، و در حال گرسنگی

وَ جَائِعًا فَاشْبَعَنِي، وَ عَطْشَانًا فَارَوَانِي، وَ ذَلِيلًا فَاعَزَّنِي، وَ جَاهِلًا

سیرم کرد و در حال تشنگی سیرایم نمود، و در حال خواری، عزتم بخشید، و در حال نادانی،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

فَعَرَّفَنِي، وَوَحِيدًا فَكَثَّرَنِي، وَغَائِبًا فَرَدَدَنِي، وَمُقِلًّا فَأَعَانَنِي،

معرفتم بخشید، و در حال تنهایی افزونم نمود، و در حال غربت، بازم گرداند، و در حال نداری،

وَمُنْتَصِرًا فَنَصَرَنِي، وَغَنِيًّا فَلَمْ يَسْلُبْنِي، وَأَمْسَكْتُ عَنْ جَمِيعِ

دارایم کرد، و در یاری خواهی، یاری ام فرمود، و در ثروتمندی محرومم نکرد، و از درخواست همه

ذَلِكَ فَابْتَدَأَنِي؛ فَلَكَ الْحَمْدُ وَالشُّكْرُ، يَا مَنْ أَقَالَ عَثْرَتِي،

اینها باز ایستادم، پس او شروع به عنایت بر من نمود، حمد و سپاس تو راست، ای که لغزشم را نادیده گرفت

وَنَفْسٍ كُرْبَتِي، وَأَجَابَ دَعْوَتِي، وَسَتَرَ عَوْرَتِي، وَغَفَرَ ذُنُوبِي،

و اندوهم رازدود، و دعایم را اجابت نمود، و عیبم را پوشاند، و گناهم را آمرزید،

وَبَلَّغَنِي طَلِبَتِي، وَنَصَرَنِي عَلَى عَدُوِّي، وَإِنْ أَعَدَّ نِعْمَكَ

و مرا به خواسته ام رساند و بر دشمنم پیروز گرداند، اگر نعمتها

وَمِنْكَ، وَكَرَائِمٍ مِنْحِكَ لَا أَحْصِيهَا . يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الَّذِي

و عطاها و بخششهای باارزشت را برشمارم هرگز نمی توانم به شماره آرم، ای سرور من، تویی

مَنْنْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَنْعَمْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَحْسَنْتَ، أَنْتَ الَّذِي

که عطا کردی، تویی که نعمت دادی، تویی که نیکی کردی، تویی که

أَجَمَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَفْضَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَكْمَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي

زیبا نمودی، تویی که افزون نمودی، تویی که کامل کردی، تویی که

رَزَقْتَ، أَنْتَ الَّذِي وَفَّقْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَعْطَيْتَ، أَنْتَ الَّذِي

روزی دادی، تویی که موفق نمودی، تویی که عطا فرمودی، تویی که

أَغْنَيْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَقْنَيْتَ، أَنْتَ الَّذِي آوَيْتَ، أَنْتَ الَّذِي

بی نیاز نمودی، تویی که ثروت بخشیدی، تویی که پناه دادی، تویی که

كَفَيْتَ، أَنْتَ الَّذِي هَدَيْتَ، أَنْتَ الَّذِي عَصَمْتَ، أَنْتَ الَّذِي

کفایت نمودی، تویی که راهنمایی فرمودی، تویی که حفظ کردی، تویی که

سَتَرْتَ، أَنْتَ الَّذِي غَفَرْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَقَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي

پرده پوشی نمودی، تویی که آمرزیدی، تویی که نادیده گرفتی، تویی که

مَكَّنْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَعَزَّزْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَعَنْتَ، أَنْتَ الَّذِي

قدرت دادی، تویی که عزت بخشیدی، تویی که کمک کردی، تویی که

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

عَضَدْتَ ، أَنْتَ الَّذِي آيَدْتَ ، أَنْتَ الَّذِي نَصَرْتَ ، أَنْتَ الَّذِي

مساعدت فرمودی، تویی که تأیید نمودی، تویی که نصرت دادی، تویی که

شَفَيْتَ ، أَنْتَ الَّذِي عَافَيْتَ ، أَنْتَ الَّذِي أَكْرَمْتَ ، تَبَارَكَتْ

شفا بخشیدی، تویی که سلامت کامل دادی، تویی که گرامی داشتی، بزرگ

وَتَعَالَيْتَ ؛ فَلَاكَ الْحَمْدُ دَائِمًا ، وَ لَكَ الشُّكْرُ وَاصِبًا أَبَدًا ، ثُمَّ أَنَا

و برتری، حمد و شکر همیشگی و تورا ست، سپس من

يَا إِلَهِي ، الْمُعْتَرِفُ بِذُنُوبِي ، فَاعْفِرْهَا لِي . أَنَا الَّذِي آسَأْتُ ، أَنَا الَّذِي

معبودا اعتراف کننده به گناهانم هستم، پس مرا ببامرز، منم که بد کردم، منم که

أَخْطَأْتُ ، أَنَا الَّذِي هَمَمْتُ ، أَنَا الَّذِي جَهَلْتُ ، أَنَا الَّذِي غَفَلْتُ ،

خطا کردم، منم که قصد گناه کردم، منم که نادانی نمودم، منم که غفلت ورزیدم، منم

أَنَا الَّذِي سَهَوْتُ ، أَنَا الَّذِي اعْتَمَدْتُ ، أَنَا الَّذِي تَعَمَّدْتُ ، أَنَا الَّذِي

که اشتباه کردم، منم که به غیر تو اعتماد کردم، منم که در گناه تعمد داشتیم، منم که

وَعَدْتُ ، أَنَا الَّذِي أَخْلَفْتُ ، أَنَا الَّذِي نَكَثْتُ ، أَنَا الَّذِي أَقْرَرْتُ ،

و عده کردم، منم که وعده شکستم، منم که پیمان شکنی نمودم، منم که اقرار کردم، منم

أَنَا الَّذِي اعْتَرَفْتُ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَ عِنْدِي ، وَ أَبْوُّ بِذُنُوبِي ،

که به نعمتت بر خود و پیش خود اعتراف کردم، و به گناهانم اقرار می کنم، پس مرا

فَاعْفِرْهَا لِي ؛ يَا مَنْ لَا تَضُرُّهُ ذُنُوبُ عِبَادِهِ ، وَ هُوَ الْغَنِيُّ عَنِ

ببامرز، ای آن که گناهان بندگانش به او زیانی نرساند، و او بی نیاز از طاعت آنان است،

طَاعَتِهِمْ ، وَ الْمُؤَفِّقُ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْهُمْ ، بِمَعُونَتِهِ وَ رَحْمَتِهِ ؛

و توفیق دهنده کسی که از آنان به کمک و رحمتش عمل شایسته بجا آورد، تو را سپاس

فَلَاكَ الْحَمْدُ إِلَهِي وَ سَيِّدِي . إِلَهِي أَمَرْتَنِي فَعَصَيْتُكَ ، وَ نَهَيْتَنِي

ای معبود من و آقای من، و خدای من، فرمان دادی فرمانت نخواندم، نهیم نمودی، مرتکب نهیتم شدم،

فَارْتَكَبْتُ نَهْيَكَ ، فَاصْبَحْتُ لَا ذَا بَرَاءَةٍ (لِي) فَاعْتَذِرْ ، وَ لَإِذَا

اکنون چنانم، که نه دارنده زمینه برائتم تا عذر خواهی کنم، و نه دارای

قُوَّةً فَانْتَصِرْ ، فَبِأَيِّ شَيْءٍ اسْتَقْبَلُكَ (اسْتَقْبَلُكَ) يَا مَوْلَايَ !؟

قدرتم، تا یاری ستانم، ای مولای من با چه وسیله ای با تو روبرو شوم؟،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

أَبْسَمِعِي أَمْ بِبَصْرِي أَمْ بِلِسَانِي، أَمْ بِيَدِي أَمْ بِرِجْلِي؟! أَلَيْسَ

آیا یا گوشم، یا با دیده ام، یا با زبانم، یا با دستم، یا با پایم، آیا این

كُلُّهَا نِعْمَتِكَ عِنْدِي؟! وَبِكُلِّهَا عَصِيَّتُكَ يَا مَوْلَايَ، فَلَاكَ الْحُجَّةُ

همه نعمتهای تو نزد من نیست؟ و من با همه اینها تو را معصیت کردم، ای مولای من، تو را بر من حجت

وَالسَّبِيلُ عَلَيَّ؛ يَا مَنْ سَتَرَنِي مِنَ الْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ أَنْ

و راه است، ای آن که مرا از پدران و مادران پوشاند، از اینکه مرا از

يَزْجُرُونِي، وَمِنَ الْعَشَائِرِ وَالْإِخْوَانِ أَنْ يُعَيِّرُونِي، وَمِنْ

خود برانند، و از خویشان و برادران، از اینکه مرا سرزنش کنند، و از

السَّلَاطِينِ أَنْ يُعَاقِبُونِي، وَلَوْ اطَّلَعُوا يَا مَوْلَايَ عَلَيَّ مَا اطَّلَعَتْ

پادشاهان از اینکه مجازاتم نمایند، مولای من اگر اینان آگاه می شدند،

عَلَيْهِ مِنِّي، إِذَا مَا أَنْظَرُونِي، وَكَرَفَضُونِي وَقَطَعُونِي؛ فَهَا أَنَا ذَا يَا

بر آنچه تو بر آن از من می دانی، در این صورت مهلتم نمی دادند، و مرا تنها می گذاردند، و از من می بریدند، هم اینک

إِلَهِي بَيْنَ يَدَيْكَ، يَا سَيِّدِي خَاضِعٌ ذَلِيلٌ، حَصِيرٌ حَقِيرٌ، لَا ذُو

ای خدای من در برابرت هستم، ای آقای من، فروتن و خوار، درمانده و کوچک، نه دارنده زمینه برانتم،

بِرَاءَةٍ فَاعْتَذِرْ، وَلَا ذُو قُوَّةٍ فَانْتَصِرْ، وَلَا حُجَّةٍ فَاحْتَجِّ بِهَا،

تا عذرخواهی کنم، و نه نیرویی که یاری بطلبم، و نه دلیلی که با آن احتجاج نمایم،

وَلَا قَائِلٌ لَمْ أَجْتَرِحْ وَلَمْ أَعْمَلْ سُوءًا، وَمَا عَسَى الْجُحُودُ وَلَوْ

و نه گوینده ای هستم که گناه و کار بد نکرده باشم، انکار گناه کجا؟ بر فرض اگر انکار می کردم،

جَحَدْتُ يَا مَوْلَايَ يَنْفَعُنِي! كَيْفَ وَآتَى ذَلِكُ؟ وَجَوَارِحِي

چه سود می داد، چگونه؟ و چسان این معنا ممکن شود، و حال آنکه همه اعضا بر آنچه عمل کردم

كُلُّهَا شَاهِدَةٌ عَلَيَّ بِمَا قَدْ عَمِلْتُ (عَلِمْتُ)، وَعَلِمْتُ يَقِينًا غَيْرَ

بر من گواهند به یقین دانستم بدون تردید، که تو از کارهای بزرگ

ذِي شَكٍّ، أَنْتَ سَائِلِي مِنَ عَظَائِمِ الْأُمُورِ، وَأَنْتَ الْحَكَمُ

من پرسنده ای، و تو حاکم عدالت پیشه ای هستی که در حکم

(الْحَكِيمُ) الْعَدْلُ الَّذِي لَا تَجُورُ، وَعَدْلُكَ مُهْلِكِي، وَمِنْ كُلِّ

و داوری ستم نمی کنی، و عدالت تو هلاک کننده من است، و من از همه

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

عَدْلِكَ مَهْرِي؛ فَإِن تُعَذِّبْنِي يَا إِلَهِي ، فَبِذُنُوبِي بَعْدَ حُجَّتِكَ

عدالت تو گریزانم، معبودا اگر مرا عذاب کنی، به خاطر گناهان من است پس از حجّتی

عَلَيَّ ، وَ إِن تَعْفُ عَنِّي ، فَبِحِلْمِكَ وَ جُودِكَ وَ كَرَمِكَ .

که بر من داری، و اگر از من درگذری، به سبب بردباری و جود و کرم توست،

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا

معبودی جز تو نیست منزهی تو من از ستمکارانم، معبودی جز

أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

تو نیست منزهی تو من از آمرزش خواهانم، معبودی جز تو نیست

سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُؤَحِّدِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛

منزهی تو من از یکتاپرستانم، معبودی جز تو نیست منزهی تو

إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْخَائِفِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ

من از هراسندگانم معبودی جز تو نیست، منزهی تو من از

مِنَ الْوَجِلِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الرَّاجِينَ .

بیمناکانم، معبودی جز تو نیست منزهی تو من از امیدوارانم،

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الرَّاعِبِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا

معبودی جز تو نیست منزهی تو من از مشتاقانم، معبودی جز

أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُهْلَلِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

تو نیست منزهی تو من از «لا اله الا الله» گویانم، معبودی جز تو نیست

سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنَ السَّائِلِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛

منزهی تو من از درخواست کنندگانم، معبودی جز تو نیست منزهی تو

إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ

من از تسبیح کنندگانم، معبودی جز تو نیست منزهی تو، من از

مِنَ الْمُكَبِّرِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ رَبِّي وَ رَبُّ آبَائِي

تکبیر گویانم، معبودی جز تو نیست منزهی تو پروردگار من و پروردگار پدران

الْأُولَى . اللَّهُمَّ هَذَا ثَنَائِي عَلَيْكَ مُجَدِّدًا ، وَ إِخْلَاصِي لِذِكْرِكَ

نخستین من، خدایا این است ثنای من بر تو برای تعظیم تو، و اخلاصم برای یاد تو.

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

مُوَحِّدًا، وَاَقْرَارِي بِالْاَيْكَ مُعَدِّدًا، وَاِنْ كُنْتُ مُقِرًّا اَنْي

برای یکتاپرستی، و اقرارم به نعمتهایت، در شمارش آنان، اگر چه اعتراف دارم نتوانستم آنها را

لَمْ اُحْصِهَا، لِكَثْرَتِهَا وَ سُبُوغِهَا، وَ تَظَاهُرِهَا وَ تَقَادُمِهَا اِلَى

شماره کنم به خاطر کثرت و کمالش و نمایانی و پیشی جستنش تاکنون،

حَادِثٍ، مَا لَمْ تَزَلْ تَتَعَهَّدُنِي (تَتَعَمَّدُنِي) بِهَا مَعَهَا مِنْذُ خَلَقْتَنِي،

آنچه همواره مرا با آن همراه آنها سرپرستی می کردی، از هنگامی که مرا آفریدی

وَبَرَّاتْنِي مِنْ اَوَّلِ الْعُمْرِ مِنَ الْاِغْنَاءِ مِنَ الْفَقْرِ، وَ كَشَفِ الضَّرِّ،

و پدید آوردی، از آغاز عمر، و همه آنچه بر من بخشیدی از: بی نیاز گرداندنم از تهیدستی، و برطرف کردن بدحالی،

وَ تَسْبِيبِ الْيُسْرِ، وَ دَفْعِ الْعُسْرِ، وَ تَفْرِيجِ الْكُرْبِ، وَ الْعَافِيَةِ فِي

و فراهم کردن و فراموشی راحتی و دفع دشواری و گشودن گره اندوه، و تندرستی

الْبَدَنِ، وَ السَّلَامَةِ فِي الدِّينِ، وَ لَوْ رَفَدَنِي عَلَيَّ قَدْرَ ذِكْرِ نِعْمَتِكَ

در بدن، و سلامت در دین، اگر همه جهانیان از گذشتگان و آیندگان

جَمِيعُ الْعَالَمِينَ مِنَ الْاَوَّلِينَ وَ الْاٰخِرِينَ، مَا قَدَرْتُ وَ لَا هُمْ عَلَيَّ

به اندازه ای که نعمت را ذکر کنم یاری ام دهند، نه من قدرت ذکر آن را دارم نه

ذَلِكَ؛ تَقَدَّسَتْ وَ تَعَالَيْتَ مِنْ رَبِّ كَرِيمٍ، عَظِيمٍ رَحِيمٍ؛ لَا تُحْصَى

آنها، مقدسی و برتری، از اینکه پروردگار کریم، بزرگ، مهربانی، عطاهاست

الْاَوْكُ، وَ لَا يُبْلَغُ ثَنَاؤُكَ، وَ لَا تُكَافَى نِعْمَاؤُكَ، صَلَّى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

به عدد نیاید، به ثنایت نتوان رسید. نعمتهایت تلافی نگردد، بر محمد

وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَ اَتَمُّ عَلَيْنَا نِعَمَكَ، وَ اَسْعِدْنَا بِطَاعَتِكَ؛ سُبْحَانَكَ؛

و خاندان محمد درود فرست و نعمتهایت را بر ما تمام کن و به طاعتت خوشبختمان فرما، منزهی تو،

لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ. اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تُجِيبُ الْمُضْطَرَّ، وَ تَكْشِفُ السُّوءَ،

معبودی جز تو نیست. خدایا بیچارگان را پاسخ می دهی، و بدی را برطرف می کنی،

وَ تُغِيْثُ الْمَكْرُوْبَ، وَ تُشْفِي السَّقِيْمَ، وَ تُغْنِي الْفَقِيْرَ، وَ تَجْبُرُ

و به فریاد گرفتاران می رسی، و بیماران را درمان می کنی، و تهیدست را بی نیاز می گردانی، و شکست

الْكَسِيْرَ، وَ تَرْحَمُ الصَّغِيْرَ، وَ تُعِيْنُ الْكَبِيْرَ، وَ لَيْسَ دُونَكَ ظَهِيْرٌ،

را جبران می نمایی، و به خردسالان رحم می کنی، و به بزرگسالان کمک می دهی، جز تو پشتیبانی نیست،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

وَلَا فَوْقَكَ قَدِيرٌ، وَأَنْتَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ؛ يَا مُطَلِقَ الْمَكْبَلِ

و فوق تو قدرتمندی وجود ندارد، و تو برتر و بزرگی ای رهاکننده

الْأَسِيرِ، يَا رَازِقَ الطِّفْلِ الصَّغِيرِ، يَا عِصْمَةَ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ،

اسیر در بند، ای روزی دهنده کودک خردسال، ای پناه هراسنده پناه خواه،

يَا مَنْ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَلَا وَزِيرَ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،

ای که برایت شریک و وزیر نیست، بر محمد و خاندان محمد درود فرست،

وَأَعْطِنِي فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ، أَفْضَلَ مَا أَعْطَيْتَ وَأَنْلَتَ أَحَدًا مِنْ

و در این شب به من عطا کن برترین چیزی که عطا کردی و نائل نمودی یکی از

عِبَادِكَ، مِنْ نِعْمَةٍ تَوَلَّيْتُهَا، وَ آلاءِ تُجَدِّدُهَا، وَ بِلَايَةٍ تَصْرِفُهَا،

بندگان را، از نعمتی که می بخشی، و عطاهایی که تجدید می نمایی، و بلایی که برمی گردانی

وَ كُرْبَةٍ تَكْشِفُهَا، وَ دَعْوَةٍ تَسْمَعُهَا، وَ حَسَنَةٍ تَقْبَلُهَا، وَ سَيِّئَةٍ

و رنجی که برطرف می کنی، و دعایی که می شنوی، و عمل نیکی که می پذیری، و بدی

تَتَقَمِّدُهَا؛ إِنَّكَ لَطِيفٌ بِمَا تَشَاءُ خَيْرٌ، وَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

که می پوشانی، همانا به هر چه خواهی مهربان و آگاهی، و بر هر چیز توانایی.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَقْرَبُ مَنْ دُعِيَ، وَ أَسْرَعُ مَنْ أَجَابَ، وَ أَكْرَمُ مَنْ عَفَا،

خدایا تو نزدیک ترین کسی هستی که خوانده شود، و سریعترین کسی که جواب دهد،

وَ أَوْسَعُ مَنْ أَعْطَى، وَ أَسْمَعُ مَنْ سُئِلَ؛ يَا رَحْمَنَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ

و بزرگوارترین کسی که گذشت کند، و وسیع ترین کسی که عطا کند، و شنواترین کسی که سؤال شود، ای مهربان دنیا و

وَ رَحِيمَهُمَا، لَيْسَ كَمِثْلِكَ مَسْؤُولٌ، وَ لَا سِوَاكَ مَأْمُولٌ،

آخرت، و بخشنده دنیا و آخرت، همانند تو سؤال شده ای نیست، و غیر تو آرزو شده ای وجود ندارد،

دَعْوَتُكَ فَاجَبْتَنِي، وَ سَأَلْتُكَ فَأَعْطَيْتَنِي، وَ رَغِبْتُ إِلَيْكَ

خواندمت، پاسخم دادی، از تو درخواست کردم عطاایم نمودی، و به سویت میل کردم، به من

فَرَحِمْتَنِي، وَ وَثِقْتُ بِكَ فَجَجَبْتَنِي، وَ فَرَعْتُ إِلَيْكَ

رحم فرمودی، به تو اطمینان کردم، به تو پناهانده شدم، و به تو پناهانده شدم،

فَكَفَيْتَنِي. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ

کفایت نمودی، خدایا درود فرست بر محمد بنده و فرستاده ات

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفه

وَنَبِيِّكَ، وَعَلَىٰ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ، وَتَمِّمْنَا لَنَا

و پیامبرت، و بر همگی اهل بیت پاک و پاکیزه اش، و در نعمت های

نِعْمَاءِكَ، وَهَنِدْنَا عَطَاءَكَ، وَاکْتُبْنَا لَكَ شَاكِرِينَ، وَلَا لِأَثَانِكَ

را بر ما تمام کن، و عطا هایت را بر ما گوارا گردان، و ما را نسبت به خود از سپاسگزاران، و در نعمت های

ذَاكِرِينَ. آمِينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ. اَللّٰهُمَّ يَا مَنْ مَلَكَ فَقْدَرَ،

از یاد کنندگان ثبت فرما، آمین آمین ای پروردگار جهانیان. خدایا ای که مالک شد و توانست،

وَقَدَّرَ فَقَهَرَ، وَعُصِيَ فَسْتَر، وَاسْتَغْفِرَ فَعَفَرَ؛ يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ

و توانست و چیره شد، نافرمانی شد و پوشاند، از او آمرزش خواسته شد و آمرزید، ای هدف خواستاران

الرَّاعِبِينَ، وَمُنْتَهَىٰ أَمَلِ الرَّاجِينَ، يَا مَنْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا،

مشتاق، و نهایت آرزوی امیدواران ای آن که در دانش بر هر چیز احاطه دارد،

وَ وَسِعَ الْمُسْتَقِيلِينَ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَحِلْمًا. اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَتَوَجَّهُ

و در مهربانی و رحمت و بردباری؛ جویندگان گذشت از گناه را فرامی گیری. خدایا در این شب

إِلَيْكَ فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ، الَّتِي شَرَفْتَهَا وَعَظَّمْتَهَا، بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ

به تو رو می آوریم، شبی که آن را شرافت و عظمت دادی به محمد پیامبرت

وَرَسُولِكَ، وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَأَمِينِكَ عَلَىٰ وَحْيِكَ،

و فرستاده ات و برگزیده از خلقت، و امین و وحیت،

الْبَشِيرِ النَّذِيرِ، السَّرَاحِ الْمُنِيرِ، الَّذِي أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَى الْمُسْلِمِينَ،

آن مژده دهنده و ترساننده، و چراغ نوربخش، آن که به سبب او بر مسلمانان نعمت بخشیدی،

وَ جَعَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ. اَللّٰهُمَّ فَصِّلْ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،

و او را رحمت برای جهانیان قرار دادی. خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست،

كَمَا مُحَمَّدٌ أَهْلٌ لِذَلِكَ مِنْكَ؛ يَا عَظِيمُ، فَصِّلْ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ،

آنچنان که محمد از جانب تو شایسته آن است، ای بزرگ، همه خاندان

الْمُنْتَجِبِينَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ، وَتَعَمَّدْنَا بِعَفْوِكَ عَنَّا،

نجیب و پاک و پاکیزه اش درود فرست، و ما را به گذشتت از ما ببوشان،

فَالَيْكَ عَجَبَتِ الْأَصْوَاتُ بِصُنُوفِ اللُّغَاتِ؛ فَاجْعَلْ لَنَا اللّٰهُمَّ فِي

که صداهای با انواع لغات به جانب تو بلند است، خدایا در این شب

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

هَذِهِ الْعَشِيَّةُ، نَصِيبًا مِنْ كُلِّ خَيْرٍ تَقْسِمُهُ بَيْنَ عِبَادِكَ، وَنُورٍ

برای ما قرار ده، از هر خیری نصیبی که میان بندگانت تقسیم می کنی، و نوری

تَهْدِي بِهِ، وَرَحْمَةٍ تَنْشُرُهَا، وَبَرَكَاتٍ تُنْزِلُهَا، وَعَافِيَةٍ تُجَلِّلُهَا،

که با آن هدایت می نمایی، و رحمتی که می گسترانی، و برکتی که فرو می فرستی، و عافیتی که بر اندام حیات بندگان

وَرِزْقٍ تَبْسُطُهُ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ أَقْلِبْنَا فِي هَذَا الْوَقْتِ

می پوشانی، و رزقی که می گستری، ای مهربان ترین مهربانان. خدایا ما را در این وقت

مُنْجِحِينَ مُفْلِحِينَ، مَبْرورِينَ غَانِمِينَ، وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْقَانِطِينَ،

از پیشگاه رحمت پیروز و رستگار و پذیرفته و بهره مند بازگردان، و ما را از ناامیدان قرار مده،

وَلَا تُخْلِنَا مِنْ رَحْمَتِكَ، وَلَا تَحْرِمْنَا مَا نُؤَمِّلُهُ مِنْ فَضْلِكَ،

و از رحمت بادست خالی مگذار، و از آنچه از فضل امیدواریم مبتلای به حرمان مکن،

وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْ رَحْمَتِكَ مَحْرُومِينَ، وَلَا لِفَضْلِكَ مَا نُؤَمِّلُهُ مِنْ

و از رحمت محرومان منما، و از افزونی آنچه از

عَطَائِكَ قَانِطِينَ، وَلَا تَرُدَّنَا خَائِبِينَ، وَلَا مِنْ بَابِكَ مَطْرُودِينَ؛

عطایت آرزو داریم ناامید مساز، و ناکام باز مگردان، و از درگاهت مران،

يَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِينَ، وَأَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ، إِلَيْكَ أَقْبَلْنَا مَوْقِنِينَ،

ای بخشنده ترین بخشندگان، و کریم ترین کریمان، یقین کنان به درگاهت رو نمودیم،

وَلِبَيْتِكَ الْحَرَامِ آمِينَ قَاصِدِينَ، فَأَعِنَّا عَلَى مَنَاسِكِنَا، وَأَكْمِلْ

و آهنگ کنان و قصد کنان به زیارت خانهات آمده ایم، بر ادای مناسک حج یاری مان ده، و حجتان

لَنَا حَجَّانَا، وَاعْفُ عَنَّا وَعَافِنَا، فَقَدْ مَدَدْنَا إِلَيْكَ أَيْدِيَنَا، فَهِيَ

را کامل نما، و از ما درگذر و به ما سلامت کامل بده، چرا که دستهای خود را به جانب تو دراز کرده ایم، و آن

بِذَلَّةِ الْإِعْتِرَافِ مَوْسُومَةٌ. اللَّهُمَّ فَأَعِظْنَا فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ مَا

دسته به خواری اعتراف علامت دار است. خدایا آنچه را در این شب از تو خواستیم

سَأَلْنَاكَ، وَآكْفِنَا مَا اسْتَكْفَيْنَاكَ، فَلَا كَافِيَ لَنَا سِوَاكَ، وَلَا رَبَّ

به ما عطا کن، و کفایت آنچه را از تو خواستیم عهده دار باش، که ما را کفایت کننده ای جز تو نیست، و برای ما پروردگاری

لَنَا غَيْرُكَ، نَافِذُ فِينَا حُكْمُكَ، مُحِيطٌ بِنَا عِلْمُكَ، عَدْلٌ فِينَا

جز تو نمی باشد، قانونت بر ما نافذ است، دانشت ما را فراگیر است، قضایت درباره ما

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

قَضَاؤُكَ، اِقْضِ لَنَا الْخَيْرَ، وَاجْعَلْنَا مِنْ اَهْلِ الْخَيْرِ . اَللّٰهُمَّ

عدالانه است، خیر را برای ما حکم کن و ما را اهل خیر قرار بده. خدایا

اَوْجِبْ لَنَا بِجُودِكَ عَظِيمَ الْاَجْرِ، وَكَرِيمَ الذَّخْرِ، وَدَوَامَ الْيُسْرِ،

پاداش بزرگ و ذخیره کریمانه و دوام آسایش را به حق جودت و دوام لازم گردان،

وَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا اَجْمَعِينَ، وَلَا تُهْلِكْنَا مَعَ الْهَالِكِينَ، وَلَا تُصْرِفْ

و گناهان همه ما را بیمارز، و با هلاک شدگان و هلاکمان مکن،

عَنَّا رَأْفَتَكَ وَرَحْمَتَكَ؛ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا فِي

و مهربانی و رحمتت را از ما باز مگردان، ای مهربان ترین مهربانان، خدایا در این وقت

هَذَا الْوَقْتِ مِمَّنْ سَأَلَكَ فَاَعْطَيْتَهُ، وَشَكَرَكَ فَزِدْتَهُ، وَتَابَ

ما را از کسانی قرار ده، که از تو درخواست کردند، و تو به آنان عطا فرمودی و تو را شکر نمودند پس بر

(ثَابَ) اِلَيْكَ فَقَبِلْتَهُ، وَتَنَصَّلَ اِلَيْكَ مِنْ ذُنُوبِهِ كُلِّهَا فَعَفَّرْتَهَا؛

آنان افزودی و به سویت بازگشتند و آنان را پذیرفتی، و به سوی تو از همه گناهانشان بیزار می جستند

يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْاِكْرَامِ . اَللّٰهُمَّ وَ نَقِّنَا [وَ وَفَّقْنَا] وَ سَدِّدْنَا،

پس همه گناهانشان را آمرزیدی ای دارای بزرگی و بزرگواری. خدایا ما را پاک کن،

[وَاعْصِمْنَا] وَاَقْبَلْ تَضَرُّعَنَا؛ يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ، وَيَا اَرْحَمَ مَنْ

و به جانب راستی و درستی توجه ده، و زاری ما را بپذیر، ای بهترین کسی که درخواست شد، و رحم کننده ترین

اسْتَرْحِمَ، يَا مَنْ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ اِغْمَاضُ الْجُفُونِ، وَلَا لِحْظُ

کسی که از او رحمت خواسته شد، ای آن که بر هم نهادن پلکها، و دقت نظر

الْعُيُونِ، وَلَا مَا اسْتَقَرَّ فِي الْمَكْنُونِ، وَلَا مَا انْطَوَتْ عَلَيْهِ

چشمها بر او پوشیده نیست، و آنچه در نهان مستقر شده، و آنچه را

مُضْمَرَاتُ الْقُلُوبِ؛ اَلَا كُلُّ ذَلِكَ قَدْ اَحْصَاهُ عِلْمُكَ، وَوَسِعَهُ

پنهانیهای قلوب در بر گرفته از او مخفی نیست، آری همه اینها را دانشت شماره کرده،

حِلْمُكَ؛ سُبْحَانَكَ وَتَعَالَيْتَ عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا،

و بردباری ات فرا گرفته، تو منزهی و برتری، از آنچه ستمگران درباره ات می گویند، پس برتری

تُسَبِّحُ لَكَ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُونَ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَاِنْ

آسمانهای هفتگانه و زمینها و هر که در آنهاست تو را تسبیح می گویند،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ وَعَلُوُّ الْمَجْدِ؛ يَا

و هیچ موجودی نیست مگر اینکه با سپاست تسبیح می گوید، پس تو را سپاس و بزرگواری و بلندی مقام، ای

ذَا الْجَلالِ وَالْإِكْرَامِ، وَالْفَضْلِ وَالْإِنْعَامِ، وَالْأَيَادِي الْجِسَامِ،

دارنده بزرگی و کرامت و فضل و نعمت، و عطاهای بزرگ،

وَأَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ، الرَّؤُوفُ الرَّحِيمُ. اللَّهُمَّ أَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ

و تویی بخشنده کریم رؤوف و مهربان، خدایا از روزی حلالت

رِزْقِكَ الْحَلالِ، وَعَافِنِي فِي بَدَنِي وَدِينِي، وَآمِنْ خَوْفِي، وَأَعْتِقْ

بر من وسعت ده، و در تن و دینم سلامت کامل بخش، و ترسم را امان ده، و وجودم

رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ. اللَّهُمَّ لَا تَمَكُّرْ بِي، وَلَا تَسْتَدْرِجْنِي

را از آتش آزاد کن، خدایا بلایت را به جریمه گناهانم بر من قرار مده، و مرا به تدریج بر بدیهایم

وَلَا تَخْدَعْنِي، وَادْرَأْ عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ.

مؤاخذه مکن، و مرا در خیالات باطلم رها مساز، و شر بدکاران جن و انس را از من دور کن.

در این قسمت از دعا سر و دیده خود را به جانب آسمان برداشت، و از دیده‌های مبارکش مانند ریزش آب از دو مشک، اشک می ریخت، و با صدای بلند به محضر حق عرضه داشت:

يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ، يَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ، وَيَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ،

ای شنواترین شنوایان، ای بیناترین بینایان، و ای سریعترین حسابگران،

وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَسَادَةِ الْمِيَامِينِ،

و ای مهربان‌ترین مهربانان، بر محمد و خاندان محمد آن سروران با میمنت درود فرست،

وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ حَاجَتِي، الَّتِي إِنْ أَعْطَيْتَنِيهَا لَمْ يَضُرَّنِي مَا

و از تو درخواست می کنم خدایا حاجتم را که اگر آن را به من عطا کنی، بی شک هر چه را از من دریغ ورزی به

مَنْعَتَنِي، وَإِنْ مَنَعْتَنِيهَا لَمْ يَنْفَعْنِي مَا أَعْطَيْتَنِي، أَسْأَلُكَ فَكَأَنَّكَ

من ضرری نرساند، و اگر قضای حاجتم را از من دریغ نمایی، آنچه را عطایم کنی سودی نبخشد، آزادی عهده‌ام را

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ؛ لِإِلَهِ إِلَّا أَنْتَ وَحَدَاكَ، لِأَشْرِيكَ لَكَ، لَكَ

از آتش از تو درخواست می‌کنم، معبودی جز تو نیست، یگانه‌ای، برایت شریک نیست،

الْمَلِكُ وَلَكَ الْحَمْدُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. يَا رَبِّ يَا رَبِّ ...

فرمانروایی و سپاس خاص توست، و تو بر هر چیز توانایی، پروردگارا پروردگارا.

پیوسته «یا رَبِّ» می‌گفت، و همه آنان که اطراف حضرت بودند به دعای حضرت گوش فرا دادند و به آمین گفتن اکتفا نمودند، در نتیجه صداهایشان با آن حضرت به گریستن بلند شد، تا آفتاب غروب کرد، سپس زاد و توشه خود را بار کرده، به سوی مشعر الحرام حرکت کردند. مؤلف گوید: کفعمی دعای عرفه حضرت سید الشهداء علیه السلام را در کتاب (بلد الامین) تا این قسمت ذکر کرده، و علامه مجلسی در «زاد المعاد» این دعای شریف را موافق روایت کفعمی نقل فرموده ولی سید ابن طاووس در کتاب اقبال، پس از «یا رَبِّ، یا رَبِّ، یا رَبِّ» این اضافه را آورده:

إِلَهِي أَنَا الْفَقِيرُ فِي غِنَايَ، فَكَيْفَ لَا أَكُونُ فَقِيرًا فِي فَقْرِي! أَنَا

خدایا، در عین توانگری تهیدستم، پس چگونه در تهیدستی تهیدست نباشم،

الْجَاهِلُ فِي عِلْمِي، فَكَيْفَ لَا أَكُونُ جَهُولًا فِي جَهْلِي! إِلَهِي إِنَّ

خدایا در عین دانایی نادانم، پس چگونه در عین نادانی نادان نباشم. خدایا

اِخْتِلَافَ تَدْبِيرِكَ وَ سُرْعَةَ طَوَائِ مَقَادِيرِكَ ، مَنَعَا عِبَادَكَ

همانا اختلاف تدبیرت، و سرعت و تغییر تقدیرات،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

العارفين بك عن السكون إلى عطاء، واليأس منك في بلاء.

بندگان عارف به تو را، از اطمینان به بخشش و ناامیدی از تو در گرفتاری باز داشته است.

إلهي مني ما يليق بلؤمي، ومنك ما يليق بكرمك. إلهي

خدایا از من است آنچه سزاوار پستی من است، و از توست آنچه شایسته بزرگواری توست. خدایا

وصفت نفسك باللطف والرفاة لي قبل وجود ضعفي،

تو خود را با لطف و مهربانی به من توصیف کرده‌ای پیش از پیدایش ناتوانی من،

أفتمنعني منهما بعد وجود ضعفي؟! إلهي إن ظهرت

آیا ان دور از من دریغ ورزی پس از پدید آمدن ناتوانی ام، خدایا اگر زیبایی‌هایی

المحاسن مني فبفضلك، ولك المنة علي، وإن ظهرت

از من نمایان شود، به فضل توست، و تو را بر من منت بسیار است، و اگر زشتیهایی از من ظاهر گردد،

المساوي مني فبعديك، ولك الحجة علي. إلهي كيف تكلني

به عدل توست و تو را بر من حجت کامل است. خدایا چگونه مرا وامی نهی در صورتی

وقد تكفلت لي؟! وكيف أضام وأنت الناصر لي؟! أم كيف

که عهده‌دار من شده‌ای؟! و چگونه مورد ستم واقع شوم و حال آنکه تو یار منی؟! یا چگونه

أخيب وأنت الحفي بي؟! إلهي أنا أتوسل إليك بفقرى إليك،

ناامید گردم، در حالی که نسبت به من سخت مهربانی اینک به نیازم به تو،

وكيف أتوسل إليك بما هو محال أن يصل إليك؟! أم كيف

متوسل به توام، و چگونه متوسل به تو شوم به آنچه که محال است به تو برسد، یا چگونه

أشكو إليك حالي وهو لا يخفى عليك؟! أم كيف أترجم بمقال

از حالم به تو شکایت کنم و حال آنکه بر تو پوشیده نیست؟! یا چگونه با گفتم ترجمه حال نمایم،

وهو منك برز إليك؟! أم كيف تخيب أمالي وهي قد وفدت

در حالی که از تو برای تو واضح است؟! یا چگونه آرزوهایم را به عرصه نومیدی بری،

إليك؟! أم كيف لا تحسن أحوالي وبك قامت؟! إلهي ما أطفك

در صورتی که به آستان تو وارد گشته؟! یا چگونه احوالم را نیکو نگردانی، در حالی که احوال من استوار به توست؟! خدایا چه

بي مع عظيم جهلي! وما أرحمك بي مع قبيح فعلي! إلهي

اندازه به من لطف داری. با این نادانی فوق العاده من، و چه قدر به من مهربانی، با این عمل زشت من؟! خدایا

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

مَا أَقْرَبَكَ مِنِّي وَأَبْعَدَنِي عَنْكَ! وَمَا أَرَأَيْتَ بِي! فَمَا الَّذِي يَحْبُبُنِي

چقدر به من نزدیکی، و من چقدر از تو دورم، و چه اندازه به من مهر می‌ورزی پس چیست. آنچه مرا از تو در

عَنْكَ؟ إلهي عَلِمْتُ بِاخْتِلَافِ الْآثَارِ، وَتَنَقُّلِ الْأَطْوَارِ، أَنْ

پرده می‌کند؟ خدایا از اختلاف آثار، و تغییرات احوال دانستم که خواسته‌ات از

مُرَادَكَ مِنِّي أَنْ تَتَعَرَّفَ إِلَيَّ فِي كُلِّ شَيْءٍ، حَتَّى لَا أَجْهَلَكَ فِي

من این است که خود را در هر چیز به من بشناسانی تا در هیچ چیز نسبت به تو جاهل

شَيْءٍ. إلهي، كُلَّمَا أَخْرَسَنِي لُؤْمِي أَنْطَقَنِي كَرْمِكَ، وَكُلَّمَا

نباشم، خدایا هر زمان فرومایگی‌ام از سخن مرا بازداشت، کرم تو گویایم نمود، و هر وقت

أَيَسَّتْنِي أَوْصَافِي أَطْمَعْتَنِي مِنْنُكَ. إلهي مَنْ كَانَتْ مَحَاسِنُهُ

اوصاف نامیدم کرد، نعمتهایم به طمعم انداخت. خدایا کسی که زیبا بیهایم

مَسَاوِي، فَكَيْفَ لَا تَكُونُ مَسَاوِيهِ مَسَاوِي؟! وَمَنْ كَانَتْ

زشتی بوده، پس چگونه زشتیهایم زشتی نباشد، و کسی که

حَقَائِقُهُ دَعَاوِي، فَكَيْفَ لَا تَكُونُ دَعَاوِيهِ دَعَاوِي؟! إلهي

حقیقت گویهایم ادعای خالی بوده، چگونه ادعاهایم ادعا نباشد؟ خدایا

حُكْمُكَ النَّافِذُ، وَمَشِيَّتُكَ الْقَاهِرَةُ، لَمْ يَتْرُكْ لِيذِي مَقَالَ مَقَالًا،

دستور نافذت، و مشیت چیره‌ات، برای صاحب سخن سخنی،

وَلَا لِيذِي حَالٍ حَالًا. إلهي كَمْ مِنْ طَاعَةٍ بَنَيْتُهَا، وَحَالَةٍ شَيَّدْتُهَا،

و برای صاحب حال حالی نگذاشته، خدایا چه بسیار طاعتی که بنا کردم، و چه بسیار حالتی که استوار نمودم،

هَدَمَ اعْتِمَادِي عَلَيْهَا عَدْلُكَ، بَلْ أَقَالَنِي مِنْهَا فَضْلُكَ. إلهي إِنَّكَ

عدالتت اعتمادم را بر آنها ویران کرد، ولی فضل تو عذر مرا از آنها پذیراست. خدایا همانا

تَعْلَمُ أَنِّي وَإِنْ لَمْ تَدُمْ الطَّاعَةَ مِنِّي فِعْلًا جَزْمًا، فَقَدْ دَامَتْ مَحَبَّةٌ

می‌دانی هر چند طاعت از جانب من، به صورت کار جدی ادامه نداشته، ولی به صورت محبت و اراده ادامه

وَعَزْمًا. إلهي كَيْفَ أَعَزِمُ وَأَنْتَ الْقَاهِرُ؟! وَكَيْفَ لَا أَعَزِمُ

داشته. خدایا چگونه تصمیم بگیرم و حال آنکه تو چیره‌ای؛ و چگونه تصمیم نگیرم در حالی که

وَأَنْتَ الْأَمْرُ؟! إلهي تَرَدُّدِي فِي الْآثَارِ يُوَجِبُ بُعْدَ الْمَزَارِ،

تو دستور دهنده‌ای، خدایا مردد شدن من در آثار موجب دوری دیدار است،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفة

فَاجْمَعْنِي عَلَيْكَ بِخِدْمَةٍ تُوصلُنِي إِلَيْكَ، كَيْفَ يُسْتَدَلُّ عَلَيْكَ

پس مرا با وجودت گرد آور، به وسیله عبادتی که مرا به تو رساند، چگونه بر وجود تو استدلال شود،

بِمَا هُوَ فِي وُجُودِهِ مُفْتَقِرٌ إِلَيْكَ؟! أَيْكُونُ لِغَيْرِكَ مِنَ الظُّهُورِ

به موجودی که در وجودش نیازمند به توست؟ آیا برای غیر تو ظهوری

مَا لَيْسَ لَكَ، حَتَّى يَكُونَ هُوَ الْمُظْهَرُ لَكَ؟! مَتَى غَبَتَ حَتَّى

هست که برای تو نیست، تا آن غیر، وسیله ظهور تو باشد!! کی پنهان بوده‌ای،

تَحْتَاجَ إِلَى دَلِيلٍ يَدُلُّ عَلَيْكَ؟! وَ مَتَى بَعُدْتَ، حَتَّى تَكُونَ

تا نیازمند به دلیلی باشی که بر تو دلالت کند و کی دور بوده‌ای، تا

الْآثَارُ هِيَ الَّتِي تُوصلُ إِلَيْكَ؟! عَمِيَّتَ عَيْنٌ لَا تَرَكَ عَلَيْهَا

آثار واصل کننده به تو باشند؟! کور باد دیده‌ای که تو را بر آن دیده‌بان نبیند

رَقِيبًا، وَخَسِرْتَ صَفْقَةَ عَبْدٍ لَمْ تَجْعَلْ لَهُ مِنْ حُبِّكَ نَصِيبًا.

و زیانکار باد و تجارت بنده‌ای که از محبتت برای او سهمی قرار نداده‌ای،

إِلَهِي أَمَرْتُ بِالرُّجُوعِ إِلَى الْآثَارِ، فَأَرْجِعْنِي إِلَيْكَ بِكِسْوَةِ

خدایا مرا به رجوع به آثار فرمان دادی، پس مرا به پوششی از

الْأَنْوَارِ، وَهَدَايَةِ الْإِسْتِْبْصَارِ، حَتَّى أَرْجِعَ إِلَيْكَ مِنْهَا، كَمَا

انوار و هدایتی بصیرت جو به سوی خود بازگردان، تا از آنها به سوی تو بازگردم همانطور که از آنها

دَخَلْتُ إِلَيْكَ مِنْهَا، مَصُونِ السِّرِّ عَنِ النَّظْرِ إِلَيْهَا، وَمَرْفُوعِ

به بار گاهت بار یافتم، با نگاهداری نهادم از نگاه به آنها و برگرفتم

الْهِمَّةِ عَنِ الْإِعْتِمَادِ عَلَيْهَا؛ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. إِلَهِي هَذَا

همتتم از اعتماد بر آنها، همانا تو بر هر چیز توانایی. خدایا این

ذُلِّي ظَاهِرٌ بَيْنَ يَدَيْكَ، وَهَذَا حَالِي لَا يَخْفَى عَلَيْكَ، مِنْكَ أَطْلُبُ

خواری من است که در برابرت عیان است، و این حال من است که بر تو پوشیده نیست، از تو رسیدن

الْوُصُولَ إِلَيْكَ، وَبِكَ أَسْتَدِلُّ عَلَيْكَ، فَاهْدِنِي بِنُورِكَ إِلَيْكَ،

به تو را می‌خواهم، و بر تو به تو استدلال می‌کنم، پس به نورت مرا به وجودت راهنمایی کن،

وَاقْنِي بِصِدْقِ الْعُبُودِيَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ. إِلَهِي عَمِّنِي مِنْ

و در برابرت به صدق بندگی بر پا دار. خدایا از علم

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفه

عَلَيْكَ الْمَخْزُونِ، وَصُنِّي بِسِتْرِكَ الْمَصُونِ . اِلٰهِي حَقِّقْنِي

مخزونت به من بیاموز، و به پرده نگاهداریت حفظم کن. خدایا مرا به

بِحَقَائِقِ اَهْلِ الْقُرْبِ، وَاسْأَلُكَ بِی مَسَلِّكَ اَهْلِ الْمَجْدِ . اِلٰهِي

حقایق اهل قرب محقق کن، و به راه و روش اهل جذب ببر، خدایا

اَغْنِنِي بِتَدْبِيرِكَ لِي عَنِ تَدْبِيرِي، وَبِاخْتِيَارِكَ عَنِ اخْتِيَارِي،

به تدبیرت نسبت به من مرا از تدبیرم، و به اختیارت از اختیارم بی نیاز گردان،

وَاَوْقِفْنِي عَلٰی مَرَاكِزِ اضْطِرَارِي . اِلٰهِي اَخْرِجْنِي مِنْ ذُلِّ

و مرا به مواضع بیچارگی ام آگاه کن، خدایا مرا از خواری نفسم

نَفْسِي، وَطَهِّرْنِي مِنْ شَكِّي وَشِرْكِي، قَبْلَ حُلُولِ رَمْسِي؛ بِكَ

نجات ده، و از شک شرکم پاک کن و پیش از آنکه وارد قبر شوم، از تو

اَنْتَصِرُ فَاَنْصُرْنِي ، وَ عَلَيْكَ اَتَوَكَّلُ فَلَا تَكْلِنِي ، وَ اِيَّاكَ اَسْأَلُ

یاری می جویم، پس مرا یاری ده، و بر تو توکل می کنم، پس مرا و امگدار، و از تو درخواست می کنم،

فَلَا تُخَيِّبْنِي، وَفِي فَضْلِكَ اَرْعَبُ فَلَا تَحْرِمْنِي، وَبِمَجْنَابِكَ اَنْتَسِبُ

پس ناامیدم مکن، و در فضل تو رغبت می نمایم، پس محرومم مگردان،

فَلَا تُبْعِدْنِي، وَبِبَابِكَ اَقِفْ فَلَا تَطْرُدْنِي . اِلٰهِي تَقَدَّسَ رِضَاكَ اَنْ

و خود را به تو منسوب می کنم، پس دورم مکن، و در آستانه تو می ایستم پس مرا، خدایا خشنودی تو منزه است

يَكُونَ لَهُ عِلَّةٌ مِنْكَ، فَكَيْفَ يَكُونُ لَهُ عِلَّةٌ مِنِّي؟! اِلٰهِي اَنْتَ

از اینکه علتی از جانب تو داشته باشد، پس چگونه ممکن است برای آن علتی از ناحیه من بوده باشد؟ خدایا تو

الْغَنِيُّ بِذَاتِكَ اَنْ يَصِلَ اِلَيْكَ النَّفْعُ مِنْكَ، فَكَيْفَ لَا تَكُونُ

بی نیازی از اینکه نفعی از جانب خویش به حضرتت رسد، پس چگونه بی نیاز

غَنِيًّا عَنِّي؟! اِلٰهِي اِنَّ الْقَضَاءَ وَالْقَدَرَ يُمْنِنِي ، وَ اِنَّ الْهُوٰی

از من نباشی؟ خدایا قضا و قدر مرا به آرزو انداخت، و هوای نفس مرا در

بِوَثَائِقِ الشَّهْوَةِ اَسْرَنِي، فَكُنْ اَنْتَ النَّصِيرَ لِي، حَتَّى تَنْصُرَنِي

بندهای شهوت اسیر کرد، پس تو یاور من باش تا پیروزم نمایی

وَتُبَصِّرَنِي، وَ اَغْنِنِي بِفَضْلِكَ، حَتَّى اَسْتَغْنِيَ بِكَ عَنِ طَلْبِي؛

و بینایم کنی، و به فضل خود بی نیازم فرما، تا به وسیله تو از خواسته ام بی نیاز گردم،

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفه

أَنْتَ الَّذِي أَشْرَقْتَ الْأَنْوَارَ فِي قُلُوبِ أَوْلِيَائِكَ ، حَتَّى عَرَفَوْكَ

تویی که انوار را در قلوب دوستانت تاباندی، تا تو را شناختند

وَوَحَّدُوكَ ، وَأَنْتَ الَّذِي أَزَلْتَ الْأَغْيَارَ عَنْ قُلُوبِ أَحِبَّائِكَ ،

و یگانه‌ها را دانستند، و تویی که بیگانگان را از قلوب عاشقان راندی

حَتَّى لَمْ يُحِبُّوا سِوَاكَ ، وَ لَمْ يَلْجَأُوا إِلَىٰ غَيْرِكَ ؛ أَنْتَ الْمُونِسُ

تا غیر تو را دوست نداشتند، و به غیر تو پناه نبردند، تو مونس

لَهُمْ حَيْثُ أَوْحَشَتْهُمُ الْعَوَالِمُ ، وَأَنْتَ الَّذِي هَدَيْتَهُمْ حَيْثُ

آنانی آنجا که عوالم آنان را به وحشت اندازد، تویی که آنان را هدایت نمودی، هر جا که

اسْتَبَانَتَ لَهُمُ الْمَعَالِمُ ، مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَكَ ؟ وَمَا الَّذِي فَقَدَ

نشانه‌هایی برای آنان آشکار شد، کسی که تو را گم کرده چه یافته؟ و چه گم کرده،

مَنْ وَجَدَكَ ؟ لَقَدْ خَابَ مَنْ رَضِيَ دُونَكَ بَدَلًا ، وَ لَقَدْ خَسِرَ

کسی که تو را یافته، همانا محروم شد کسی که به جای تو به دیگری راضی گشت، و زیانکار شد

مَنْ بَغَىٰ عَنْكَ مُتَحَوِّلاً ، كَيْفَ يُرْجَىٰ سِوَاكَ ، وَأَنْتَ مَا قَطَعْتَ

کسی که از تو به دیگری روی آورد، چگونه به غیر تو امید بست، و حال آن که احسانت را

الْإِحْسَانَ؟! وَ كَيْفَ يُطَلَّبُ مِنْ غَيْرِكَ ، وَأَنْتَ مَا بَدَّلْتَ عَادَةَ

بریده نساختی، و چگونه از غیر تو خواسته شود در صورتی که تو شیوه نعمت‌بخشی‌ات را تغییر

الْإِمْتِنَانِ؟! يَا مَنْ أَذَاقَ أَحِبَّاءَهُ حَلَاوَةَ الْمُوَانَسَةِ ، فَ قَامُوا بَيْنَ

نداده‌ای، ای که به عاشقانش شیرینی همدمی خود را چشاند، در نتیجه تملق گویانه در

يَدَيْهِ مُتَمَلِّقِينَ ، وَيَا مَنْ أَلْبَسَ أَوْلِيَاءَهُ مَلَائِسَ هَيْبَتِهِ ، فَ قَامُوا

برابرش ایستادند، ای که اولیایش را جامه‌های هیبت پوشاند، پس آمرزش جویانه

بَيْنَ يَدَيْهِ مُسْتَغْفِرِينَ ؛ أَنْتَ الذَّاكِرُ قَبْلَ الذَّاكِرِينَ ، وَأَنْتَ

در مقابلش قرار گرفتند، تویی یاد کننده پیش از یاد کنندگان، و تویی

الْبَادِي بِالْإِحْسَانِ قَبْلَ تَوَجُّهِ الْعَابِدِينَ ، وَأَنْتَ الْجَوَادُ بِالْعَطَاءِ

شروع کننده به احسان، پیش از توجه بندگان، و تویی جود کننده به عطا،

قَبْلَ طَلَبِ الطَّالِبِينَ ، وَأَنْتَ الْوَهَّابُ ، ثُمَّ لِمَا وَهَبْتَ لَنَا مِنْ

پیش از خواستن خواهندگان، و تویی بخشنده، و سپس آنچه را که به ما بخشیدی از ما

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرس

المُسْتَقْرِضِينَ . إلهي أطلبني برحمتك، حتى أصل إليك،

به قرض خواهی. خدا یا مرا به رحمت بخواه تا به تو رسم،

وَاجْذِبْنِي بِمَنِّكَ، حَتَّى أَقْبَلَ عَلَيْكَ . إلهي إِنْ رَجَائِي لَا يَنْقَطِعُ

و مرا به عطایت جذب کن تا به جانب تو رو کنم. خدا یا امیدم از تو قطع نشود،

عَنكَ وَإِنْ عَصَيْتُكَ، كَمَا أَنَّ خَوْفِي لَا يُزِيلُنِي وَإِنْ أَطَعْتُكَ،

گرچه نافرمانی ات کردم، چنان که ترسم از تو زایل نشود، گرچه اطاعت نمودم،

فَقَدْ دَفَعْتَنِي الْعَوَالِمُ إِلَيْكَ، وَقَدْ أَوْعَىٰ عِلْمِي بِكَرَمِكَ

همانا جهانیان مرا به جانب تو رانده اند، و دانشم به کرمت مرا به آستانه

عَلَيْكَ . إلهي كَيْفَ أَخِيبُ وَأَنْتَ أَمَلِي؟! أَمْ كَيْفَ أَهَانُ وَعَلَيْكَ

تو انداخته. خدا یا من چگونه ناامید شوم و حال آنکه تو آرزوی منی، یا چگونه خوار گردم در صورتی که اعتمادم بر

مُتَّكِلِي؟! إلهي كَيْفَ أَسْتَعِزُّ وَفِي الدَّلَّةِ أَرْكَزْتَنِي؟! أَمْ كَيْفَ

توست. خدا یا چگونه عزت خواهم، در حالی که در خواری ثابتم کرده ای، و چگونه

لَأَسْتَعِزُّ وَإِلَيْكَ نَسَبْتَنِي؟! إلهي كَيْفَ لَأَفْتَقِرُّ وَأَنْتَ الَّذِي فِي

عزت نخواهم یا آن که به خود نسبتم داده ای؟ خدا یا چگونه نیازمند نباشم، و حال آن که مرا در

الْفُقَرَاءِ أَقَمْتَنِي؟! أَمْ كَيْفَ أَفْتَقِرُّ وَأَنْتَ الَّذِي بِجُودِكَ

نیازمندان نشاندی، یا چگونه نیازمند باشم در صورتی که تو به جودت

أَغْنَيْتَنِي؟! وَأَنْتَ الَّذِي لَا إِلَهَ غَيْرُكَ، تَعَرَّفْتَ لِكُلِّ شَيْءٍ

بی نیازم کرده ای، و تویی که معبودی جز تو نیست، خود را به هر چیز شناساندی،

فَمَا جَهَلِكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الَّذِي تَعَرَّفْتَ إِلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ، فَرَأَيْتَكَ

پس چیزی جاهل به تو نیست، و تویی که خود را در هر چیز به من شناساندی، پس تو را

ظَاهِرًا فِي كُلِّ شَيْءٍ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ لِكُلِّ شَيْءٍ . يَا مَنْ اسْتَوَىٰ

در هر چیز نمایان دیدم، و تویی نمایان برای هر چیز، ای که به

بِرَحْمَانِيَّتِهِ، فَصَارَ العَرْشُ غَيْبًا فِي ذَاتِهِ، مَحَقَّتِ الأَثَارَ بِالأَثَارِ،

رحمانیتش چیره شد، در نتیجه عرش در ذاتش پنهان شد، آثار را با آثار نابود کردی،

وَمَحَوْتَ الأَغْيَارَ بِمُحِيطَاتِ أَفلاكِ الأَنْوَارِ؛ يَا مَنْ احْتَجَبَ فِي

و اغیار را به احاطه کنندگان افلاک انوار محو نمودی، ای که در

اعمال و عرفه

سُرَادِقَاتِ عَرَشِهِ عَن أَن تُدْرِكَهُ الْأَبْصَارُ؛ يَا مَنْ تَجَلَّى بِكَمَالٍ

سر پرده‌های عرشش پرده‌نشین از این شد که دیده‌ها او را دریابد، ای آن که به کمال زیبایی اش تجلی کرد،

بِهَائِهِ، فَتَحَقَّقَتْ عَظَمَتُهُ الْإِسْتِوَاءُ؛ كَيْفَ تَخْفَى وَأَنْتَ

پس تحقق یافت عظمتش از روی استیلا و برتری، چگونه پنهان شوی و حال آن که

الظَّاهِرُ؟! أَمْ كَيْفَ تَغِيبُ وَأَنْتَ الرَّقِيبُ الْحَاضِرُ؟! إِنَّكَ عَلَيَّ

نمایانی؟ یا چگونه غایب شوی و حال آن که دیده‌بانی و حاضری؟ همانا تو بر

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ؛ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ.

هر چیز توانایی، و سپاس تنها از آن خداست، خدای یگانه.

به هر صورت هر که توفیق یابد و روز عرفه را در عرفات باشد، دعاها و اعمال بسیار دارد، و بهترین اعمال در این روز دعاست، و این روز شریف، در تمام روزهای سال به خاطر دعا امتیاز دارد، و برای برادران مؤمن از آنان که زنده‌اند یا دار فانی را وداع گفته‌اند دعای بسیار باید کرد، و روایت وارده در حال عبدالله بن جندب، در موقف عرفات و دعای او برای برادران خود مشهور است، و همچنین روایت زید نرسی، در حال ثقه جلیل القدر، معاویه بن وهب در صحرای عرفات و دعای او درباره فرد فرد از اشخاصی که در آفاق بودند، و روایت او از امام صادق علیه السلام در فضیلت این عمل، شایسته ملاحظه و توجه است و امید واثق از برادران دینی، آنکه به این بزرگواران اقتدا کرده و اهل ایمان را در دعا بر خود مقدم دارند و این گنهکار روسیاه را یکی از آن

اعمال و عرفه

اشخاص به حساب آرند، و در حال حیات و مرگ از دعای خیر فراموشم نفرمایند، و نیز در این روز زیارت جامعه سوم را قرائت کن [صفحه ۱۳۴۶]، و در آخر روز عرفه بخوان:

يَا رَبِّ إِنَّ ذُنُوبِي لَا تُضُرُّكَ، وَإِنَّ مَغْفِرَتَكَ لِي لَا تَنْقُصُكَ،

پروردگارا، همانا گناهان من به تو زیانی نمی‌رساند، و آمرزشت بر من از تو نمی‌کاهد،

فَاعْطِنِي مَا لَا يَنْقُصُكَ، وَاعْفِرْ لِي مَا لَا يَضُرُّكَ. و نیز بخوان:

پس بخشش به من آنچه نمی‌کاهدت و بیامرز برایم آنچه که زیانت نرساند،

اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنِي خَيْرَ مَا عِنْدَكَ، لِشَرِّ مَا عِنْدِي، فَإِنْ أَنْتَ

خدایا محرومم مساز از خیر آنچه نزد توست، به خاطر شر آنچه پیش من است، پس اگر با

لَمْ تَرْحَمْنِي بِتَعَبِي وَنَصَبِي، فَلَا تَحْرِمْنِي أَجْرَ الْمُصَابِ عَلَيَّ

خستگی و واماندگی ام به من رحم نمی‌کنی، از پاداش مصیبت‌دیده بر مصیبتش

مُصِيبَتِهِ.

محرومم مکن.

مؤلف گوید: سید ابن طاووس، در ضمن دعاهاى روز عرفه فرموده: چون غروب آفتاب نزدیک شود بگو: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ» تا آخر، و این همان دعای عشرات است که پیش از این گذشت [صفحه ۱۷۷] پس سزاوار است خواندن دعای عشرات که خواندن آن در هر صبح و شام مستحب است، در آخر روز عرفه ترک نشود، و این اذکار عشراتی را که کفعمی نقل کرده، همان اذکار آخر دعای عشرات است که سید ابن طاووس روایت کرده.

اعمال شب روز عید قربان

شب دهم: از شبهای پر برکت و از چهار شبی است که شب زنده داری در آنها مستحب است، و درهای آسمان در این شب باز است، و زیارت حضرت سید الشهدا علیه السلام و دعای «یا دائم الفضل علی البریة» که در اعمال شب جمعه گذشت [صفحه ۸۹] در این شب مستحب است. روز دهم: روز عید قربان است که بسیار شریف است، و اعمال آن چند چیز است: اول: غسل، که در این روز مستحب مؤکد است، و بعضی از علما آن را واجب دانسته اند. دوم: نماز عید، به همان صورت که در عید فطر ذکر شد، اما در این روز، مستحب است پس از نماز از گوشت قربانی افطار شود. سوم: خواندن دعاهایی که پیش از نماز عید و بعد از آن وارد شده، و آن دعاها در کتاب «اقبال» آمده و شاید بهترین دعاهای این روز، دعای چهل و هشتم صحیفه کامله سجادیه باشد، که اول آن: «اللَّهُمَّ هَذَا يَوْمٌ مُبَارِكٌ» است، و دعای چهل و ششم: «یا مَنْ یَرْحَمُ مَنْ لَا یَرْحَمُهُ الْعِبَادُ» را نیز بخواند. چهارم: خواندن دعای ندبه است، که بعد از این ان شاء الله خواهد آمد. [صفحه ۱۲۹۹] پنجم: قربانی کردن است که مستحب مؤکد می باشد. ششم: خواندن تکبیرات است برای

اعمال شب روز عید غدیر

کسی که در منی باشد، در پی پانزده نماز که نخستین آنها نماز ظهر روز عید است، و آخر آنها نماز صبح روز سیزدهم، و کسانی که در سایر شهرها هستند، پس از ده نماز، از نماز ظهر عید تا صبح دوازدهم بخوانند، و تکبیرات بر وفق روایت صحیح کتاب «کافی» این است:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ . لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ . اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ

خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، معبودی جز خدا نیست، خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، تنها برای اوست

الْحَمْدُ . اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا هَدَانَا؛ اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا رَزَقْنَا مِنْ

سپاس، خدا بزرگتر است، بر آنچه ما را هدایت فرمود، خدا بزرگتر است بر آنچه به ما روزی داد از

بِهَيْمَةِ الْأَنْعَامِ؛ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا أَبْلَانَا .

چهارپایان بی‌زبان و سپاس خدای را بر آنچه ما را آزمود.

و مستحب است تکرار این تکبیرات به دنبال نمازها به قدر امکان، و خواندن آن پس از نمازهای مستحب.

روز پانزدهم: سال دویست و دوازده ولادت حضرت هادی علیه السلام واقع شده.

شب هیجدهم: شب عید غدیر و شب بسیار با شرافتی است، سید ابن طاووس در کتاب «اقبال» دوازده رکعت نماز با یک سلام به کیفیتی مخصوص برای این شب همراه با دعاهایی روایت کرده است.

روز هیجدهم: روز عید غدیر، و «عیدُ الله الأکبرُ» و عید آل

اعمال روز عید غدیر

محمد ﷺ و عظیم‌ترین عید است، و حق تعالی هیچ پیامبری را مبعوث نفرموده جز آنکه این روز را عید کرده و حرمت آن را دانسته. نام این روز در آسمان روز «عهد معهود» و در زمین روز «میثاق مأخوذ» و «جمع مشهود» است. روایت شده که از امام صادق علیه السلام پرسیدند، آیا مسلمانان را غیر از جمعه و قربان و فطر عیدی هست؟ فرمود: آری عیدی است که حرمتش از همه اعیاد بیشتر است، راوی گفت: کدام عید است؟ حضرت فرمود: روزی است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله امیرالمؤمنین علیه السلام را به جانشینی خود نصب فرمود، و اعلام کرد: هر که من مولا و آقای اویم، پس علی مولا و آقا و پیشوای اوست، و آن روز هیچ‌دهم ذو الحجّه است، راوی گفت: در آن روز چه کاری باید انجام داد؟ فرمود باید روزه بدارید، و عبادت کنید، و محمد و آل محمد علیهم السلام را یاد آرید، و بر ایشان صلوات فرستید، رسول خدا صلی الله علیه و آله امیرالمؤمنین علیه السلام را وصیت کرد، که این روز را عید گردانند، و هر پیامبری به جانشین خویش وصیت می‌کرد، که این روز را عید کند.

در حدیث ابن ابی نصر بزنطی از حضرت رضا علیه السلام آمده: ای پسر ابی نصر هر کجا باشی، بکوش روز عید غدیر

اعمال و زعمی غدیر

نزد قبر مطهر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام حاضر شوی، به درستی که در این روز، خدا می‌آمرزد، از هر مرد و زن مؤمن گناه شصت سال ایشان را، و از آتش دوزخ آزاد می‌کند، دو برابر آنچه در ماه رمضان و شب قدر و شب فطر آزاد کرده، و پرداخت یک درهم در این روز به برادران مؤمن، برابر با هزار درهم در اوقات دیگر است، و در این روز به برادران مؤمن احسان کن، و هر مرد و زن مؤمن را شاد گردان، به خدا سوگند، اگر مردم فضیلت این روز را چنان که باید بدانند، هر آینه هر روز فرشتگان با ایشان ده مرتبه مصافحه کنند. در هر صورت بزرگداشت این روز شریف لازم است، و اعمال آن چند چیز است:

اول: روزه که کفاره شصت سال گناه است، و در حدیثی است روزه این روز برابر روزه تمامی عمر دنیا و معادل با صد حج و صد عمره است. دوم: غسل. سوم: زیارت حضرت امیرمؤمنان علیه السلام و شایسته است انسان هر کجا باشد، بکوشد که خود را به قبر مطهر آن حضرت برساند، و برای آن جناب در این روز سه زیارت مخصوص روایت شده که یکی از آنها زیارت معروف به «امین الله» است، که هم از نزدیک و هم از راه دور خوانده می‌شود، و آن از زیارات

اعمال و زعمید غدیر

جامعه مطلقه است، و در باب زیارات ان شاء الله تعالی خواهد آمد. چهارم: تعویذی [ذکر مربوط به پناه جستن به خدا از ناملایمات و شرور] را که سید ابن طاووس در کتاب «اقبال» از رسول خدا ﷺ روایت کرده بخواند. پنجم: دو رکعت نماز بجا آورد، و به سجده رود، و صد مرتبه شکر خدا گوید، آنگاه سر از سجده بردارد و بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ وَحَدَاكَ، لِأَشْرِيكَ لَكَ،

خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق اینکه تنها تو راست سپاس، یگانه‌ای شریکی نداری

وَأَنَّكَ وَاحِدٌ أَحَدٌ صَمَدٌ، لَمْ تَلِدْ وَلَمْ تُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كُفُوًا

و تویی یکتا، یگانه، بی‌نیاز، نزاده‌ای و نه زاده شده‌ای، و یکتایی که همتایی

أَحَدٌ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ؛

نداری، و محمد بنده و رسول توست، درودهایت بر او و خاندانش،

يَا مَنْ هُوَ كُلُّ يَوْمٍ فِي شَأْنٍ، كَمَا كَانَ مِنْ شَأْنِكَ أَنْ تَفْضَلْتَ

ای آن که هر روز در کاری است، چنان که در شأنت بود، که بر من تفضل نمودی،

عَلَيَّ، بِأَنَّ جَعَلْتَنِي مِنْ أَهْلِ إِجَابَتِكَ، وَأَهْلِ دِينِكَ، وَأَهْلِ

به اینکه مرا از اهل اجابت و دین و دعوت قرار دادی، و در آغاز

دَعْوَتِكَ، وَوَفَّقْتَنِي لِذَلِكَ فِي مُبْتَدَأِ خَلْقِي، تَفْضُّلاً مِنْكَ

آفرینشم از روی تفضل و کرم و جود خویش، بر این امور

وَكْرَمًا وَجُودًا، ثُمَّ أَرَدْتِ الْفَضْلَ فَضْلاً، وَالْجُودَ جُودًا،

موقفم داشتی، سپس از روی رأفت و رحمت، به دنبال آوردی این فضل را با فضلی دیگر، و این جود را با جودی دیگر،

وَالْكَرَمَ كْرَمًا، رَأْفَةً مِنْكَ وَرَحْمَةً إِلَى أَنْ جَدَّدْتَ ذَلِكَ الْعَهْدَ

و این کرم را با کرمی دیگر، تا اینکه آن پیمان را برابیم از نو تازه کردی،

لِي، تَجْدِيدًا بَعْدَ تَجْدِيدِكَ خَلْقِي، وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا، نَاسِيًّا

پس از تجدید آفرینشم، و حال آنکه در فراموشی کامل بودم، فراموشکار

اعمال و زعمید غدیر

سَاهِيًا غَافِلًا، فَاتَمَمْتَ نِعْمَتَكَ بِأَنْ ذَكَرْتَنِي ذَلِكَ، وَمَنْنْتَ بِهِ

و بی توجه و بی خبر، پس نعمتت را بر من تمام کردی، به اینکه آن پیمان را به یادم انداختی، و به آن بر من منت نهادی،

عَلَيَّ، وَهَدَيْتَنِي لَهُ، فَلْيَكُنْ مِنْ شَأْنِكَ . يَا إلهِي وَسَيِّدِي

و به آن راهنمایی ام نمودی، پس باید از شأن تو باشد، ای خدای من و آقا و مولایم،

وَمَوْلَايَ، أَنْ تُتِمَّ لِي ذَلِكُ وَلَا تَسْلُبْنِيهِ، حَتَّى تَتَوَفَّانِي عَلَى ذَلِكِ،

اینکه آن را بر من تمام کنی، و از دستم نگیری، تا بر پایه آن از دنیایم ببری،

وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، فَإِنَّكَ أَحَقُّ الْمُتَعَمِّينَ أَنْ تُتِمَّ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ .

در حالی که از من خشنود باشی، به یقین تو سزاوارترین نعمت دهنده گانی، بر اینکه نعمتت را بر من تمام کنی

اللَّهُمَّ سَعِنَا وَأَطَعْنَا، وَأَجَبْنَا دَاعِيكَ بِمَنِّكَ، فَلَاكَ الْحَمْدُ

خدایا به لطف تو شنیدیم و اطاعت کردیم، و دعوت کنندگان را اجابت نمودیم، تو را سپاس،

غُفْرَانَكَ رَبَّنَا، وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ . آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّهُ، لَا شَرِيكَ

آمر زشت را خواهانیم پروردگارا، و بازگشت ما به سوی توست، ایمان آوردیم به خدای یگانه، شریکی برای او نیست،

لَهُ، وَرَسُولِهِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَصَدَّقْنَا

و به رسولش محمد (درود خدا بر او و خاندانش باد)، و تصدیق کردیم

وَأَجَبْنَا دَاعِيَ اللَّهِ، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فِي مُوَالَاةِ مَوْلَانَا، وَمَوْلَى

و خواننده خدا را اجابت نمودیم، و از پیامبرش پیروی کردیم، در رابطه با موالات مولایمان و مولای

الْمُؤْمِنِينَ، أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَبْدِ اللَّهِ وَأَخِي

همه اهل ایمان، امیر المؤمنین علی بن ابیطالب، بنده خدا و برادر

رَسُولِهِ، وَالصِّدِّيقِ الْأَكْبَرِ، وَالْحُجَّةِ عَلَى بَرِيَّتِهِ، الْمُؤَيَّدِ بِهِ نَبِيِّهِ،

رسول خدا و صدیق اکبر، و حجت بر مخلوقات خدا، آن مولایی که خدا پیامبر

وَدِينَهُ الْحَقَّ الْمُبِينَ، عَلَمًا لِدِينِ اللَّهِ، وَخَازِنًا لِعِلْمِهِ، وَعَيْبَةَ غَيْبِ

و دین بر حق و آشکارش را به او تأیید کرد، نشانه دین خدا و خزانه دار دینش، و ظرف غیب

اللَّهِ، وَمَوْضِعَ سِرِّ اللَّهِ، وَأَمِينَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، وَشَاهِدَهُ فِي بَرِيَّتِهِ .

خدا، و جایگاه سر خدا، و امین خدا بر خلقش، و گواه او در مخلوقاتش،

اللَّهُمَّ ﴿رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ، أَنْ آمَنُوا بِرَبِّكُمْ﴾

خدایا پروردگارا ما شنیدیم نداکننده‌ای که ندا می کرد برای ایمان، که به پروردگارتان ایمان بیاورید،

اعمالِ وزعمیٰ غدیر

فَأَمَّا؛ رَبَّنَا فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا، وَتَوَفَّنَا

پس ما ایمان آوردیم، پس گناهانمان را بپامرز و بدیهایمان را ببوشان، و ما را با نیکان

مَعَ الْأَبْرَارِ؛ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ، وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ

بمیران، پروردگارا به ما عنایت کن آنچه را به وسیله فرستادگانت به ما وعده دادی، و در روز

الْقِيَامَةِ؛ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٠﴾. فَإِنَّا يَا رَبَّنَا بِمَنِّكَ وَ لَطْفِكَ،

قیامت ما را رسوا مکن، به یقین تو خلف وعده نمی کنی، ما ای پروردگاران به منت و لطفت

أَجَبْنَا دَاعِيكَ، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ وَصَدَّقْنَاهُ، وَصَدَّقْنَا مَوْلَىٰ

دعوت کننده‌ها را پاسخ گفتیم، و از پیامبرت پیروی نمودیم و او را تصدیق کردیم، و مولای

الْمُؤْمِنِينَ، وَكَفَرْنَا بِالْحَبِيبِ وَالطَّاغُوتِ، فَوَلَّيْنَا مَا تَوَلَّيْنَا،

مؤمنان را باور نمودیم، و به جبت و طاغوت کفر ورزیدیم، ما را تابع آن که به ولایت پذیرفتیم قرار بده،

وَاحْشُرْنَا مَعَ أَيْمَتِنَا، فَإِنَّا بِهِمْ مُؤْمِنُونَ مَوْقِنُونَ، وَ لَهُمْ

و با امامان محشور فرما، ما به آنان ایمان و باور داریم، و نسبت به آنان تسلیمیم،

مُسَلِّمُونَ، آمَنَّا بِسِرِّهِمْ وَعَلَانِيَتِهِمْ، وَشَاهَدِهِمْ وَغَائِبِهِمْ،

ایمان آوردیم به نهان و آشکارشان، و حاضر و غایبشان و زنده و مرده‌شان،

وَ حَيِّهِمْ وَ مَيِّتِهِمْ، وَرَضِينَا بِهِمْ أَيْمَةً وَ قَادَةً وَ سَادَةً، وَ حَسْبُنَا

و به آنان به عنوان پیشوایان و پیشروان و سروران خویش خشنود گشتیم و همانان، بین ما و خدا

بِهِمْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ اللَّهِ دُونَ خَلْقِهِ، لَانْتَبَغَىٰ بِهِمْ بَدَلًا، وَلَا نَتَّخِذُ

از سایر خلق بستند، به جای آنان عوضی نجویم، و جز ایشان کسی را به عنوان خلیفه حق برنگیریم،

مِنْ دُونِهِمْ وَ لِيَجَةً، وَبَرَّيْنَا إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ نَصَبَ لَهُمْ

و به خدا بیزاری جستیم از هر که از جن و انس،

حَرْبًا، مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، وَكَفَرْنَا

از اولین و آخرین، در برابرشان جنگی بر پا کرد، و کافر شدیم

بِالْحَبِيبِ وَالطَّاغُوتِ، وَالْأَوْثَانَ الْأَرْبَعَةَ، وَآشْيَاعِهِمْ وَآتْبَاعِهِمْ،

به جبت و طاغوت، و بنهای چهارگانه و شیعیان و پیروانشان،

وَ كُلِّ مَنْ وَالَاهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ إِلَىٰ آخِرِهِ.

و هر که از جن و انس دوستشان دارد، از اول روزگار تا پایانش.

اعمال و زعمید غدیر

اللَّهُمَّ إِنَّا نُشْهِدُكَ ، أَنَّا نَدِينُ بِمَا دَانَ بِهِ مُحَمَّدٌ وَ آلُ مُحَمَّدٍ ،

خدایا تو را گواه می‌گیریم که ما معتقدیم به آنچه که معتقد شدند به آن محمد و خاندان محمد (درود خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ ، وَقَوْلُنَا مَا قَالُوا ، وَ دِينُنَا مَا دَانُوا بِهِ ،

بر او و خاندانش باد) ، و گفتار ما آن است که آنان گفتند ، و دینمان همان است که آنها متدین به آن بودند ،

مَا قَالُوا بِهِ قُلْنَا وَ مَا دَانُوا بِهِ دِنَّا ، وَ مَا أَنْكَرُوا أَنْكَرْنَا ، وَ مَنْ

هرچه را گفتند گفتیم ، و به آنچه معتقد شدند معتقد شدیم ، و هرچه را انکار کردند انکار کردیم ، و هرکه را

وَأَلَّوْا وَالْيَنَا ، وَ مَنْ عَادُوا عَادِينَا ، وَ مَنْ لَعَنُوا لَعَنَّا ، وَ مَنْ

دوست داشتند دوست داشتیم ، و هرکه را دشمن داشتند دشمن داشتیم ، و هرکه را لعنت کردند لعنت کردیم ،

تَبَرَّوْا مِنْهُ تَبَرَّأْنَا مِنْهُ ، وَ مَنْ تَرَحَّمُوا عَلَيْهِ تَرَحَّمْنَا عَلَيْهِ ،

و از هرکه بیزار شدند ، از او بیزار شدیم ، و هرکه را مورد رحمت قرار دادند ، مورد رحمت قرار دادیم ، ایمان آوردیم ، و

آمَنَّا وَ سَلَّمْنَا وَ رَضِينَا ، وَ اتَّبَعْنَا مَوَالِينَا ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ .

تسلیم و راضی شدیم ، و از موالیانمان و از موالیانمان (درود خدا بر آنان) پیروی کردیم .

اللَّهُمَّ فَتَمِّمْ لَنَا ذَلِكَ وَ لَا تَسْلُبْنَاهُ ، وَ اجْعَلْهُ مُسْتَقَرًّا ثَابِتًا

خدایا آن را بر ما کامل کن ، و از دستمان مگیر ، و آن را نزد ما مستقر و ثابت قرار ده ،

عِنْدَنَا ، وَ لَا تَجْعَلْهُ مُسْتَعَارًا ، وَ أَحِينَا مَا أَحْيَيْتَنَا عَلَيْهِ ، وَ أَمْتَنَا

و موقت مگردان ، و ما را بر آن زنده بدار ، تا گاهی که زنده‌مان داری ، و بر آن بمیران ، تا زمانی که

إِذَا أَمْتْنَا عَلَيْهِ . آلُ مُحَمَّدٍ أَيْمَتُنَا ، فِيهِمْ نَأْتُمُّ وَ إِيَّاهُمْ نُوَالِي ،

ما را می‌میرانی ، خاندان محمد امامان ما هستند ، به آنان اقتدا می‌کنیم ، و آنان را دوست می‌داریم ، دشمنانمان

وَ عَدُوَّهُمْ عَدُوٌّ اللَّهِ نُعَادِي . فَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ،

را که دشمن خداوند دشمن می‌داریم ، پس ما را در دنیا و آخرت با آنان قرار ده ، و از مقربان

وَ مِنْ الْمُقَرَّبِينَ ، فَإِنَّا بِذَلِكَ رَاضُونَ ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

پیشگاهت گردان ، که ما به همان راضی هستیم ، ای مهربان‌ترین مهربانان .

باز به سجده رود و صد مرتبه «الْحَمْدُ لِلَّهِ» و صد مرتبه «شُكْرًا لِلَّهِ»

بگوید ، روایت شده: هر که این عمل را بجا آورد ، ثواب

کسی را داشته باشد ، که روز عید غدیر ، خدمت حضرت

رسول ﷺ حاضر شده، و با آن حضرت بر ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام بیعت کرده باشد تا آخر خبر. بهتر این است که این نماز را نزدیک به هنگام زوال بجا آورد، که حضرت رسول ﷺ امیرالمؤمنین علیه السلام را در آن ساعت برای مردم به امامت و خلافت نصب فرمود. در این نماز در رکعت اول پس از سوره «حَمْد» سوره «قَدْر» ، و در رکعت دوم سوره «توحید» را بخواند. ششم: غسل کند، و به نیم ساعت پیش از زوال دو رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت سوره «حَمْد» یک بار، و سوره «توحید» ده بار، و «آیة الکرسی» ده بار، و ده بار «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» خوانده شود، که برابر صد هزار حج و صد هزار عمره است و باعث برآورده شدن حوایج دنیا و آخرت او، به آسانی و عافیت، از جانب خدای کریم است، و پوشیده نماند، که در کتاب «اقبال» در بیان این نماز سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» مقدّم بر «آیة الکرسی» ذکر شده، و علامه مجلسی در «زاد المعاد» از کتاب «اقبال» پیروی کرده و سوره «قَدْر» را مقدّم داشته، چنان که این حقیر هم در کتب دیگر به این صورت ذکر کرده‌ام، ولی برابر با پی جویی زیادی که کردم، بیشتر «آیة الکرسی» را مقدّم بر «قَدْر» دیدم. احتمال اینکه از قلم مبارک سید در کتاب «اقبال»

اعمال و زعمیدغیر

سهوی شده، یا ناسخان در این نماز، هم در عدد «حَمْد» و هم در مقدم داشتن «قدر» بر «آیه الکرسی» اشتباهی کرده‌اند، یا این که این عمل مستقلاً غیر از آن نماز است بسیار بعید به نظر می‌رسد، والله تعالی عالم. و بهتر این است که پس از این نماز تمام این دعا را بخواند: «رَبَّنَا إِنَّا سَعْنَا مُنَادِيًا . . .» هفتم: دعای ندبه را بخواند.

هشتم: این دعا را بخواند، که سید ابن طاووس از شیخ مفید روایت کرده:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَعَلِيٍّ وَلِيِّكَ، وَالشَّانِ

خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق محمد پیامبرت، و علی نمایندگانت، و شأن

وَالْقَدْرِ الَّذِي خَصَّصْتَهُمَا بِهِ دُونَ خَلْقِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ

و مرتبه‌ای که آن دورا ممتاز از مخلوقات به آن اختصاص دادی، بر

مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ، وَأَنْ تَبْدَأَ بِهِمَا فِي كُلِّ خَيْرٍ عَاجِلٍ. اللَّهُمَّ صَلِّ

محمد و علی درود فرستی، و در هر خیری که فوری است از آنان آغاز کنی. خدایا بر

عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْأَيْمَةِ الْقَادَةِ، وَالِدَّةِ السَّادَةِ، وَالنُّجُومِ

محمد و خاندان محمد درود فرست، آن امامان پیشرو، و دعوت‌کنندگان سرور، و ستارگان

الزَّاهِرَةِ، وَالْأَعْلَامِ الْبَاهِرَةِ، وَ سَاسَةِ الْعِبَادِ، وَأَرْكَانِ الْبِلَادِ،

درخشان، و نشانه‌های فروزان، و تدبیرکنندگان دنیا و آخرت بندگان، و پایه‌های ممالک،

وَالنَّاقَةِ الْمُرْسَلَةِ، وَالسَّفِينَةَ النَّاجِيَةَ، الْجَارِيَةَ فِي الدَّجَجِ

و ناقه فرستاده شده، و کشتی نجات که روان در دریاهای

الغَامِرَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، خُرَّانِ عِلْمِكَ،

عمیق است. خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست، خزانه‌داران دانشت،

اعمال و زعمید غدیر

وَأَرْكَانِ تَوْحِيدِكَ، وَدَعَائِمِ دِينِكَ، وَمَعَادِنِ كَرَامَتِكَ،

و پایه‌های توحیدت، و ستونهای دینت، و معادن کرامتت،

وَصِفْوَتِكَ مِنْ بَرِيَّتِكَ، وَ خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، الْآتِقِيَاءِ

و برگزیدگان از مخلوقات و بهترین منتخبان از خلقت، آن پرهیزگاران

الْأَنْقِيَاءِ، النَّجْبَاءِ الْأَبْرَارِ، وَالْبَابِ الْمُبْتَلَىٰ بِهِ النَّاسُ؛ مَنْ آتَاهُ نَجَا،

و پاکیزگان، و نجیبان و نیکوکاران، و دری که مردم مبتلای به اند، هر که از آن درآمد نجات یافت، و هر که سرباز زد

وَمَنْ آبَاهُ هَوَىٰ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَهْلِ الذِّكْرِ

در هلاکت سقوط کرد. خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست، اهل ذکری

الَّذِينَ أَمَرْتَ بِمَسْأَلَتِهِمْ، وَذَوِي الْقُرْبَى الَّذِينَ أَمَرْتَ بِمَوَدَّتِهِمْ،

که به پرسش از آنان دستور دادی، و خویشاوندی که به دوستی شان امر فرمودی

وَفَرَضْتَ حَقَّهُمْ، وَجَعَلْتَ الْجَنَّةَ مَعَادًا مَنِ اقْتَصَّ آثَارَهُمْ.

و حقیقت را واجب نمودی، و بهشت را بازگشتگاه کسی قرار دادی که از آثارشان پیروی نماید.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا أَمَرُوا بِطَاعَتِكَ، وَنَهَوْا

خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست، چنان که به طاعتت امر کردند،

عَنْ مَعْصِيَتِكَ، وَدَلُّوا عِبَادَكَ عَلَىٰ وَحْدَانِيَّتِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي

و از معصیتت نهی نمودند، و بندگانت را بر وحدانیتت دلالت فرمودند. خدایا من

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَنَجِيبِكَ وَصَفْوَتِكَ وَأَمِينِكَ،

از تو درخواست می‌کنم به حق محمد پیامبرت و نجیبیت و برگزیده‌ات، و امینت،

وَرَسُولِكَ إِلَىٰ خَلْقِكَ، وَبِحَقِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَيَعْسُوبِ الدِّينِ،

و فرستاده‌ات به سوی بندگانت، و به حق امیر المؤمنین، رئیس دین

وَقَائِدِ الْعُرَى الْمُحْجَلِينَ، الْوَصِيِّ الْوَفِيِّ، الصِّدِّيقِ الْأَكْبَرِ،

و پیشرو سپیدروبان، آن‌جانشین وفادار، و صدیق اکبر،

وَالْفَارُوقِ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ، وَالشَّاهِدِ لَكَ، وَالذَّالِّ عَلَيْكَ،

و جداکننده بین حق و باطل، و گواه بر تو و رهنمای به سوی تو،

وَالصَّادِعِ بِأَمْرِكَ، وَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِكَ، لَمْ تَأْخُذْهُ فَيْكَ لَوْمَةٌ

و آشکارکننده دستورت، و جهادکننده در راهت، که او را ملامت

اعمال و زعمید غدیر

لَايْمٌ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَنِي فِي هَذَا

ملامت کننده‌ای درباره تو نگردد، که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی، و مرا در این

اليَوْمِ، الَّذِي عَقَدْتَ فِيهِ لَوْلِيَاكَ الْعَهْدَ، فِي أَعْنَاقِ خَلْقِكَ،

روز که برای ولایت، عهد امامت را بر عهده بندگانت بستی، و برای آنان دین را کامل نمودی،

وَأَكْمَلْتَ لَهُمُ الدِّينَ مِنَ الْعَارِفِينَ بِحُرْمَتِهِ، وَالْمُقَرَّرِينَ بِفَضْلِهِ،

از آگاهان به حرمتش، و اقرارکنندگان به فضلش قرار دهی،

مِنْ عُقَاتِكَ وَطُلُقَاتِكَ مِنَ النَّارِ، وَلَا تَشْمِتْ بِي حَاسِدِي

و همچنین از آزادشدگان و رهاگشتگان از آتش به حساب آری، و حسودان نعمتها را به سرزنش

التَّعْمِ. اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَهُ عِيدَكَ الْأَكْبَرَ، وَسَمَّيْتَهُ فِي

من میاور. خدا یا چنان که آن را عید بزرگترت قرار داده‌ای، و آن را در

السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ، وَفِي الْأَرْضِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ الْمَأْخُودِ،

آسمان روز عهد معهود، و در زمین روز پیمان گرفتن و انجمن

وَالْجَمْعِ الْمَسْئُولِ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَقْرَرْ بِهِ

پرسیده نامیدی، بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و دیدگان ما را به

عُيُونِنَا، وَاجْمَعْ بِهِ شِمْلَنَا، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا، وَاجْعَلْنَا

آن روشن فرما، و پراکندگی ما را به آن جمع کن، و پس از آنکه هدایتمان نمودی، گمراهمان مکن،

لِإِنْعِمِكَ مِنَ الشَّاكِرِينَ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

و به نعمتهایت از سپاسگزاران قرار ده، ای مهربان‌ترین مهربانان. خدا را سپاس که

عَرَّفْنَا فَضْلَ هَذَا الْيَوْمِ، وَبَصَّرْنَا حُرْمَتَهُ، وَكَرَّمْنَا بِهِ، وَشَرَّفْنَا

برتری این روز را به ما شناساند، و ما را به حرمت آن بینا فرمود، و به آن گرامی داشت،

بِمَعْرِفَتِهِ، وَهَدَانَا بِنُورِهِ؛ يَا رَسُولَ اللَّهِ، يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ،

و با شناختش به ما شرافت داد، و به نورش هدایتمان نمود، ای رسول خدا، ای امیر المؤمنین،

عَلَيْكُمْ وَعَلَى عِزَّتِكُمْ، وَعَلَى مُجَبِّبِكُمْ، مِنِّي أَفْضَلُ السَّلَامِ

بر شما و خاندانتان و بر دوستدارانتان از جانب من برترین سلامها،

مَا بَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَبِكُمْ اتَّوَجَّهُ إِلَى اللَّهِ، رَبِّي وَرَبِّكُمْ فِي

تا شب و روز باقی است، و به واسطه شما به خدا روی می‌آورم، پروردگارم و پروردگار شما، در

اعمال و زعمید غدیه

نَجَاحِ طَلَبَتِي، وَقَضَاءِ حَوَائِجِي، وَتَيْسِيرِ أُمُورِي . اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ

به دست آوردن خواسته‌ام، و برآورده شدن حاجتم، و آسان شدن کارهایم. خدا یا از

اَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَ آلِ

تو درخواست می‌کنم به حق محمد و خاندان محمد که بر محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ، وَاَنْ تَلْعَنَ مَنْ جَحَدَ حَقَّ هَذَا الْيَوْمِ، وَاَنْكَرَ حُرْمَتَهُ،

محمد درود فرستی، و لعنت کنی کسی را که حقانیت این روز را منکر شده، و حرمتش را به انکار برخاسته،

فَصَدَّ عَن سَبِيلِكَ لِإِطْفَاءِ نُورِكَ، فَأَبَى اللهُ إِلَّا اَنْ يَّمِّمَ نُوْرَهُ .

و از راهت برای خاموش کردن نورت جلوگیری نموده است، ولی خدا هرگز نخواهد، مگر اینکه نورش را به کمال رساند،

اَللّٰهُمَّ فَرِّجْ عَن اَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَاكْشِفْ عَنْهُمْ وَبِهِم

خدا یا گشایش ده به اهل بیت محمد پیامبرت، و برطرف کن از آنان، و به وسیله آنان

عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ الْكُرْبَاتِ . اَللّٰهُمَّ اَمَلًا الْاَرْضِ بِهِمْ عَدَلًا، كَمَا

گرفتاریها را از اهل ایمان. خدا یا زمین را به وسیله آنان پر از دادگری کن، همانطور

مِلَّتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا، وَاَنْجِزْ لَهُمْ مَا وَعَدْتَهُمْ؛ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ

که از ستم و بی‌داد پر شده است، به آنچه که به آنان وعده داده‌ای وفا کن، که تو خلف

الميعادَ . و اگر بتواند، دعای مبسوط را که سید در کتاب

وعده نمی‌کنی.

«اقبال» روایت کرده بخواند. فهم: چون مؤمنی را ملاقات

کند این تهنیت را بگوید: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنْ

سپاس خدای را، که ما را از

الْمُتَمَسِّكِيْنَ بِوَلَايَةِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ، وَ الْاَيْمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ.

جنگ‌زندگان به ولایت امیر المؤمنین و امامان دیگر - درود بر آنان - قرار داد.

و نیز بخواند: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي اَكْرَمَنَا بِهَذَا الْيَوْمِ، وَ جَعَلَنَا

خدای را سپاس که ما را به این روز گرامی داشت، و از وفاکنندگان

مِنْ الْمُوفِيْنَ بِعَهْدِهِ اِلَيْنَا، وَ مِيثَاقِهِ الَّذِي وَاثَقْنَا بِهِ،

به عهدش که بر عهده ما نهاده بود، و پیمانش که با ما بسته بود قرار داد، عهد و پیمانی که عبارت است از

مِنْ وِلَايَةِ وُلاَةِ اَمْرِهِ، وَالْقُوَامِ بِقِسْطِهِ، وَلَمْ يَجْعَلْنَا مِنَ الْمَجَاهِدِينَ

ولایت سرپرستان امرش، و قیام کنندگان به عدلش، و ما را از انکار کنندگان،

وَالْمُكَذِّبِينَ بِيَوْمِ الدِّينِ.

و تکذیب کنندگان روز جزا قرار نداد.

دهم: صد مرتبه بگوید: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ كَمَالَ دِينِهِ وَتَمَامَ

خدای را سپاس، که کمال دینش، و تمام

نِعْمَتِهِ، بِوِلَايَةِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَلَيْهِ السَّلَامُ.

نعمتش را به ولایت امیر المؤمنین علی بن ابیطالب (درود خدا بر او) قرار داد.

آگاه باش در این روز شریف، برای هر یک از امور زیر فضیلت بسیاری است: پوشیدن جامه‌های نیکو، زینت کردن، استعمال بوی خوش، شادی کردن، و شاد نمودن شیعیان امیرالمؤمنین عليه السلام، گذشت از تقصیرات شیعیان، بر آوردن حاجات آنان، صلّه ارحام، توسعه دادن بر اهل و عیال، اطعام اهل ایمان، افطار دادن به روزه‌داران، مصافحه با مؤمنان، رفتن به زیارت آنان، تبسم نمودن بر چهره ایشان، و فرستادن هدایا برای اهل ایمان، و بجا آوردن شکر و سپاس، بخاطر نعمت بزرگ ولایت، بسیار صلوات فرستادن، انجام عبادات و طاعات بسیار. کسی که در این روز یک درهم به برادر مؤمن خود بدهد، برابر با صد هزار درهم در غیر این روز است. طعام دادن در این روز به یک مؤمن مانند طعام دادن

اعمال روز غدیر

به همه پیامبران و صدیقان است. در خطبه حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در روز غدیر چنین آمده است:

هر که مؤمن و روزه‌دار را به وقت افطارش افطار دهد، مانند آن است که ده «فئام» را افطار داده باشد، شخصی از جای برخاست و عرضه داشت: یا امیرالمؤمنین «فئام» چیست؟ ایشان فرمود صد هزار پیغمبر و صدیق و شهید، پس چگونه خواهد بود، کثرت فضیلت حال کسی که جمعی از مردان و زنان مؤمن را کفالت کند، من امان او را از کفر و فقر بر خدای تعالی ضامن هستم... تا آخر خبر. در هر صورت فضیلت این روز شریف، بیش از آن است که ذکر شود، و این روز روز قبولی اعمال شیعیان، و روز برطرف شدن غمهای ایشان است، و روزی است که حضرت موسی علیه السلام بر ساحران پیروز شد، و خدا آتش را بر ابراهیم علیه السلام سرد و سلامت نمود و حضرت موسی علیه السلام یوشع بن نون را جانشین خود کرد، و حضرت عیسی شمعون الصفا را خلیفه خود قرار داد و حضرت سلیمان علیه السلام ملت خود را بر جانشینی آصف بن برخیا گواه گرفت، و جناب رسول خدا بین اصحاب خود عقد برادری برقرار کرد، به این خاطر عقد برادری در این روز با برادران مؤمن سزاوار است و کیفیت

اعمال و زعمی غدیر

آن بصورتی که شیخ ما در کتاب «مستدرک الوسائل» از کتاب «زاد الفردوس» نقل فرموده است چنین است: دست راست خود را بر دست راست برادر مؤمن خود بگذارد، و بگوید:

وَآخِيْتُكَ فِي اللَّهِ، وَصَافَيْتُكَ فِي اللَّهِ، وَصَافَحْتُكَ فِي اللَّهِ،

در راه خدا برادرت شدم، و در راه خدا دوست با صفایت گشتم، و در راه خدا با تو دست دادم،

وَعَاهَدْتُ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَكُتُبَهُ، وَرُسُلَهُ وَأَنْبِيَاءَهُ، وَالْأُمَّةَ

و با خدا و فرشتگان، و کتابهایش و رسولان و پیامبرانش، و امامان

الْمَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، عَلَى أَنِّي إِنْ كُنْتُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ

معصوم (درود بر آنان) عهد کردم، بر اینکه اگر از اهل بهشت

وَالشَّفَاعَةِ، وَأُذِنَ لِي بِأَن أَدْخَلَ الْجَنَّةَ، لَا أَدْخُلُهَا إِلَّا وَأَنْتَ

و شفاعت بودم، و به من اجازه داده شد، که وارد بهشت شوم، به بهشت وارد نشوم مگر اینکه تو هم

مَعِيَ. آنگاه برادر مؤمن بگوید: قَبِلْتُ؛ سِيسِ بگوید:

با من باشی. پذیرفتم

أَسْقَطْتُ عَنْكَ جَمِيعَ حُقُوقِ الْأُخُوَّةِ، مَا خَلَا الشَّفَاعَةَ

همه حقوق برادری را از تو ساقط کردم، به جز شفاعت

وَالدُّعَاءَ وَالزِّيَارَةَ. فیض کاشانی در کتاب «خُلاصَةُ الْاِذْكَارِ»،

و دعا و زیارت.

صیغه أُخُوَّةٍ را قریب به همین صورت ذکر کرده، آنگاه فرموده: طرف مقابل قبول نماید برای خود، یا موکل خود به لفظی که دلالت بر قبول نماید، سپس از یکدیگر جمیع حقوق برادری را جز دعا و زیارت ساقط

کنند.

روز بیست و چهارم: بنابر اشهر روزی است که رسول خدا ﷺ با نصارای نجران مباحله کرد، و پیش از مباحله عبا بر دوش مبارک گرفت، و حضرت امیرالمؤمنین و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام را زیر عبا جای داد و گفت: پروردگارا هر پیامبری را اهل بیتی بوده، که مخصوص ترین خلق نسبت به او بودند، خدایا اینان اهل بیت منند، از ایشان شک و گناه را برطرف ساز، و پاک کن ایشان را پاک کردنی کامل، پس جبرائیل نازل شد، و آیه تطهیر را در شأن ایشان فرود آورد. آنگاه رسول خدا ﷺ آن چهار بزرگوار را برای مباحله به بیرون برد، چون نگاه نصاری بر ایشان افتاد، و حقیقت آن حضرت و آثار نزول عذاب را مشاهده کردند، جرأت بر مباحله را از دست داده، و استدعای مصالحه و قبول جزیه کردند. در این روز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در حال رکوع انگشتر خود را به سائل داد، و آیه « اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ » در شأن آن حضرت نازل گشت. در هر صورت این روز دارای شرافت بسیاری است، و در آن چند عمل وارد است: اول: غسل. دوّم: روزه گرفتن. سوّم: خواندن دو رکعت نماز، که در وقت و کیفیت و ثواب مانند نماز روز

اعمال و زُباه

عید غدیر است، و اینکه «آیه الکرسی» در نماز مباحله باید تا «هُم فِيهَا خَالِدُونَ» خوانده شود. چهارم: خواندن دعای مباحله می‌باشد، که شبیه به دعای سحر ماه رمضان است، و شیخ طوسی و سید ابن طاووس نقل کرده‌اند، ولی بین روایات آن دو بزرگوار اختلاف زیادی است، و من روایت شیخ طوسی را در کتاب «مصباح» برگزیده‌ام که فرموده است:

دعای روز مباحله همراه با فضیلت آن، از حضرت صادق علیه‌السلام روایت شده، و آن دعا این است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ بَهَائِكَ بِأَبَاهِ، وَكُلِّ بَهَائِكَ بِهَيْ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي

خدایا از تو درخواست می‌کنم از زیباییات به حق برترین مرتبه زیباییات، و همه مراتب آن زیباست، خدایا از تو

أَسْأَلُكَ بِبَهَائِكَ كَلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَلَالِكَ بِأَجَلِّهِ،

درخواست می‌کنم به همه مراتب زیباییات. خدایا از تو درخواست می‌کنم از بزرگیات به حق برترین مرتبه بزرگیات،

وَكُلِّ جَلَالِكَ جَلِيلٌ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَلَالِكَ كَلِّهِ. اللَّهُمَّ

و همه مراتب بزرگیات بزرگ است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به همه مراتب عظمتت. خدایا

إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَمَالِكَ بِأَجْمَلِهِ، وَكُلِّ جَمَالِكَ جَمِيلٌ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي

از تو درخواست می‌کنم از جمالت، به حق برترین مرتبه جمالت، و همه مراتب جمال تو جمیل است، خدایا

أَسْأَلُكَ بِجَمَالِكَ كَلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي، فَاسْتَجِبْ

از تو درخواست می‌کنم به همه مراتب جمالت. خدایا تو را می‌خوانم چنان که فرمان دادی، پس اجابت

لِي كَمَا وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَظَمَتِكَ بِأَعْظَمِهَا،

کن چنان که وعده فرمودی، خدایا از تو درخواست می‌کنم از شکوهت، به حق برترین مرتبه شکوهت،

وَكُلِّ عَظَمَتِكَ عَظِيمَةٌ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَظَمَتِكَ

و همه مراتب شکوهت شکوهمند است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به همه مراتب

اعمال و زبانه

كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ نُوْرِكَ بِاَنْوَرِهِ، وَكُلُّ نُوْرِكَ نِيْرٌ؛

شکوهت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از نورت، به حق برترین مرتبه نورت، و همه نورت نورانی است،

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِنُوْرِكَ كُلِّهِ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ رَحْمَتِكَ

خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه نورت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از رحمتت،

بِاَوْسَعِهَا، وَكُلُّ رَحْمَتِكَ وَاَسَعَةٌ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ

به حق وسیع‌ترین مرتبه رحمتت و همه رحمتت وسیع است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به

كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَدْعُوْكَ كَمَا اَمَرْتَنِى، فَاسْتَجِبْ لِيْ كَمَا

همه رحمتت. خدايا تو را می‌خوانم چنان‌که فرمانم دادی، پس اجابت کن چنان‌که

وَعَدْتَنِى . اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ كَمَالِكَ بِاَكْمَلِهِ، وَكُلُّ

وعده فرمودی. خدايا از تو درخواست می‌کنم از کمالت به حق برترین مرتبه کمالت. و همه

كَمَالِكَ كَامِلٌ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِكَمَالِكَ كُلِّهِ . اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ

کمالت کامل است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه کمالت. خدايا از

اَسْأَلُكَ مِنْ كَلِمَاتِكَ بِاَتْمِهَا، وَكُلُّ كَلِمَاتِكَ تَامَةٌ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ

تو درخواست می‌کنم از کلماتت به حق تمام‌ترین کلماتت، و همه کلماتت تمام است، خدايا از

اَسْأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ اَسْمَائِكَ بِاَكْبَرِهَا،

تو درخواست می‌کنم به همه کلماتت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از نامهایت به حق بزرگ‌ترین آنها،

وَكُلُّ اَسْمَائِكَ كَبِيْرَةٌ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِاَسْمَائِكَ كُلِّهَا . اَللّٰهُمَّ

و همه نامهایت بزرگ است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به حق همه نامهایت. خدايا

اِنِّىْ اَدْعُوْكَ كَمَا اَمَرْتَنِى، فَاسْتَجِبْ لِيْ كَمَا وَعَدْتَنِى . اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ

تو را می‌خوانم، چنان‌که فرمانم دادی، پس اجابت کن، چنان‌که وعده فرمودی، خدايا از

اَسْأَلُكَ مِنْ عِزَّتِكَ بِاَعَزِّهَا، وَكُلُّ عِزَّتِكَ عِزِيْزَةٌ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ

تو درخواست می‌کنم از عزتت، به حق برترین مرتبه عزتت، و همه عزتت عزیز است، خدايا از

اَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ مَشِيَّتِكَ

تو درخواست می‌کنم به همه عزتت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از مشیتت

بِاَمْضَاهَا، وَكُلُّ مَشِيَّتِكَ مَاضِيَةٌ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِمَشِيَّتِكَ

به حق گذرانترین مشیتت و همه مشیتت گذراست، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه

اعمال و زبانه

كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ، اَلَّتِىْ اسْتَطَلْتَ بِهَا عَلٰى كُلِّ

مَشِيَّتٍ. خدايا از تو درخواست می‌کنم به قدرتت که با آن بر همه چیز

شَيْءٍ، وَكُلِّ قُدْرَتِكَ مُسْتَطِيْلَةً؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ

برتری گرفتی، و همه قدرت تو برتری گیر است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه

كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَدْعُوْكَ كَمَا اَمَرْتَنِىْ، فَاسْتَجِبْ لِيْ كَمَا

قدرتت. خدايا تو را می‌خوانم، چنان که فرمانم دادی، پس اجابت کن، چنان که

وَعَدْتَنِىْ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ عِلْمِكَ بِاَنْفِذِهِ، وَكُلِّ عِلْمِكَ

و وعده فرمودی، خدايا از تو درخواست می‌کنم از علمت به حق نافذترین آن و همه علم تو

نَاْفِذُهُ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِعِلْمِكَ كُلِّهِ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ

نافذ است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه علمت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از

قَوْلِكَ بِارِضَاهُ، وَكُلِّ قَوْلِكَ رِضْوِيٍّ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِقَوْلِكَ

گفتارت به حق پسندیده‌ترین آن، و همه گفتارت پسندیده است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه

كُلِّهِ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ مَسْأَلِكَ بِاِحْبَابِهَا، وَكُلِّهَا اِلَيْكَ

گفتارت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از خواسته‌هایی که به حق محبوب‌ترین آنها، و همه آنها نزد تو

حَبِيْبٍ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِمَسْأَلِكَ كُلِّهَا. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَدْعُوْكَ

محبوب است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه خواسته‌هایی که تو را می‌خوانم

كَمَا اَمَرْتَنِىْ، فَاسْتَجِبْ لِيْ كَمَا وَعَدْتَنِىْ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ

چنان که فرمانم دادی، پس اجابت کن چنان که وعده فرمودی. خدايا از تو درخواست می‌کنم

مِنْ شَرَفِكَ بِاَشْرَفِهِ، وَكُلِّ شَرَفِكَ شَرِيْفٍ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ

از شرفت به حق برترین مرتبه شرفت، و همه شرفت شریف است، خدايا از تو درخواست می‌کنم

بِشَرَفِكَ كُلِّهِ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ سُلْطَانِكَ بِاَدْوَمِهِ، وَكُلِّ

به همه شرفت. خدايا از تو درخواست می‌کنم از سلطنتت، به حق پایدارترین آن، و همه

سُلْطَانِكَ دَائِمٍ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِسُلْطَانِكَ كُلِّهِ. اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ

سلطنتت پایدار است، خدايا از تو درخواست می‌کنم به همه سلطنتت. خدايا

اَسْأَلُكَ مِنْ مُلْكِكَ بِاَفْخَرِهِ، وَكُلِّ مُلْكِكَ فَاخِرٍ؛ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ

از تو درخواست می‌کنم از فرمانروایی‌ات به حق گرانمایه‌ترین آن، و همه فرمانروایی‌ات گرانمایه است، خدايا

اعمال و زبانه

أَسْأَلُكَ بِمُلْكِكَ كَلِمَةً. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي، فَاسْتَجِبْ لِي

از تو درخواست می‌کنم به همه فرمانروایی‌ات. خدایا، تو را می‌خوانم چنان که فرمانم دادی. پس اجابت کن

لِي كَمَا وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عِلَائِكَ بِأَعْلَاهُ، وَكُلِّ

چنان که وعده فرمودی. خدایا، از تو درخواست می‌کنم از والایی‌ات به حق والاترین آن، و همه

عِلَائِكَ عَالٍ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِلَائِكَ كَلِمَةً. اللَّهُمَّ إِنِّي

والایی‌ات والاست، خدایا، از تو درخواست می‌کنم به همه والایی‌ات. خدایا از

أَسْأَلُكَ مِنْ آيَاتِكَ بِأَعْجَبِهَا، وَكُلِّ آيَاتِكَ عَجِيبَةً؛ اللَّهُمَّ إِنِّي

تو درخواست می‌کنم از آیات به حق شگفت‌ترین آیات، و همه آیات شگفت است، خدایا از

أَسْأَلُكَ بِآيَاتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مَنِّكَ بِأَقْدَمِهِ،

تو درخواست می‌کنم به همه آیات. خدایا، از تو درخواست می‌کنم از نعمتت به حق دیرینه‌ترین آن

وَكُلِّ مَنِّكَ قَدِيمٍ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَنِّكَ كَلِمَةً. اللَّهُمَّ إِنِّي

و همه نعمتت دیرین است، خدایا، از تو درخواست می‌کنم به همه نعمتت. خدایا

أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي، فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي

تو را می‌خوانم چنان که فرمانم دادی، پس اجابت کن، چنان که وعده فرمودی. خدایا از

أَسْأَلُكَ بِمَا (مِمَّا) أَنْتَ فِيهِ مِنَ الشُّؤْنِ وَالْجَبْرُوتِ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي

تو درخواست می‌کنم، به حق آنچه که در آن قرار داری از مقام و جبروت. خدایا از

أَسْأَلُكَ بِكُلِّ شَأْنٍ وَكُلِّ جَبْرُوتٍ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا

تو درخواست می‌کنم به تمام مقام و تمام جبروت. خدایا، از تو درخواست می‌کنم به آنچه

تُجِيبُنِي بِهِ حِينَ أَسْأَلُكَ؛ يَا اللَّهُ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ؛ أَسْأَلُكَ بِبِهَاءِ

با آن اجابت می‌نمایی، زمانی که از تو می‌خواهم، ای خدا، ای که معبودی جز تو نیست، از تو می‌خواهم به زیبایی اینکه

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ؛ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْأَلُكَ بِجَلَالِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ؛

معبودی جز تو نیست. ای که معبودی جز تو نیست، از تو می‌خواهم به بزرگی اینکه معبودی جز تو نیست.

يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْأَلُكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا

ای که معبودی جز تو نیست، از تو می‌خواهم به حق اینکه معبودی جز تو نیست. خدایا تو را می‌خوانم چنان که

أَمَرْتَنِي، فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ

فرمانم دادی، پس اجابت کن چنان که وعده فرمودی. خدایا، از تو درخواست می‌کنم از

اعمال و زبانه

رِزْقِكَ بِأَعْمِهِ، وَكُلُّ رِزْقِكَ عَامٌّ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرِزْقِكَ كُلِّهِ.

روزیات به همگانی ترین آن، و همه روزیات همگانی است. خدا یا از تو درخواست می کنم به همه روزیات،

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَطَائِكَ بِأَهْنَأِهِ، وَكُلُّ عَطَائِكَ هَنِيءٌ؛

خدا یا از تو درخواست می کنم از عطایت، به حق گوارا ترین آن، و همه عطایت گواراست.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَطَائِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِكَ

خدا یا از تو درخواست می کنم به همه عطایت. خدا یا از تو درخواست می کنم از خیرت

بِأَعْجَلِهِ، وَكُلُّ خَيْرِكَ عَاجِلٌ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِخَيْرِكَ كُلِّهِ.

به فوری ترین آن، و همه خیرت فوری است. خدا یا از تو درخواست می کنم به همه خیرت.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ بِأَفْضَلِهِ، وَكُلُّ فَضْلِكَ فَاضِلٌ؛

خدا یا از تو درخواست می کنم از فضلت، به حق فزون ترین آن، و همه فضلت فزون است،

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَضْلِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي،

خدا یا از تو درخواست می کنم به همه فضلت. خدا یا تو را می خوانم چنان که فرمانم دادی،

فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ

پس اجابت کن چنان که وعده فرمودی. خدا یا بر محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ، وَابْعَثْنِي عَلَى الْإِيمَانِ بِكَ، وَالتَّصَدِيقِ بِرَسُولِكَ عَلَيْهِ

محمد درود فرست، و مرا برانگیز بر ایمان و بر خود و تصدیق به رسولت

وَآلِهِ السَّلَامُ، وَالْوِلَايَةِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَالْبَرَاءَةِ مِنْ

(درود خدا بر او و خاندانش باد)، و ولایت علی بن ابیطالب (ع) و بیزاری از

عَدُوِّهِ، وَالْإِيْتِمَامِ بِالْأَئِمَّةِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، فَإِنِّي

دشمنش، و اقتدا به امامان از خاندان محمد (درود خدا بر آنان باد)، که من به این واقعیت

قَدْ رَضِيتُ بِذَلِكَ يَا رَبِّ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ

راضی شده ام. خدا یا درود فرست بر محمد بنده

وَرَسُولِكَ فِي الْأَوَّلِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ فِي الْآخِرِينَ، وَصَلِّ

و رسولت در میان پیشینیان، و درود فرست بر محمد در میان آیندگان،

عَلَى مُحَمَّدٍ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ فِي الْمُرْسَلِينَ.

و درود فرست بر محمد، در میان آسمانیان، و درود فرست بر محمد در میان فرستادگان.